

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

21. november 2008

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg fredag den 28. november 2008 – dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi og finans) den 2. december 2008 – vedlægges Finansministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 2. december 2008

1. Forberedelse af DER den 11.-12. december 2008
 - a) Europæisk strategi vedr. økonomisk aktivitet *side 3*
- *Rådskonklusioner/bidrag til DER*
 - b) Oliepriser *side 7*
- *Rapport til Rådet*
 - c) International finansiel arkitektur og reaktion på den finansielle krise *side 10*
- *Rådskonklusioner/bidrag til DER*
2. Finansielle tjenesteydelser
 - a) Kapitalkravsdirektivet *side 11*
- *Generel orientering*
KOM(2008) 602
 - b) Solvens II *side 21*
- *Generel orientering*
KOM(2007)361, KOM(2008)119
 - c) Direktivet om investeringsinstitutter (UCITS) *side 29*
- *Generel orientering*
KOM(2008)458
 - d) Direktivet om indskydergarantiordninger *side 36*
- *Generel orientering*
KOM(2008)661
3. Skat
 - a) Nedsat moms *side 41*
- *Generel orientering*
KOM(2008)428
 - b) Moms på finansielle tjenesteydelser og forsikringstjenesteydelser *side 45*
- *Fremskridtsrapport*

- c) Rentebeskatningsdirektivet *side 51*
 - *Rådskonklusioner/Orienterende debat*
 - KOM(2008)552

- d) Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning *side 53*
 - *Rådskonklusioner/Fremskridtsrapport*

- e) (evt.) Koordination af systemer for direkte beskatning - exitbeskatning *side 56*
 - *Rådsbeslutning*
 - KOM(2006)825

- 4. Revisionsrettens årsberetning for 2007 *side 59*

- 5. Makrofinansiel assistance til Georgien *side 67*

Dagsordenspunkt 1a: Forberedelse af Det europæiske Råd den 11.-12. december 2008 – Europæisk strategi vedrørende økonomisk aktivitet

Resumé

ECOFIN ventes at drøfte forberedelsen af Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008, herunder en europæisk strategi vedr. den økonomiske aktivitet, og drage rådskonklusioner herom. Kommissionen ventes at offentliggøre en meddelelse den 26. november 2008, der omfatter en ramme for EU-landenes økonomiske politiktiltag med henblik på at håndtere effekterne af den finansielle krise i overensstemmelse med Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse samt Stabilitets- og Vækstpagten.

Baggrund

Den 7. november 2008 afholdtes et uformelt møde i Det Europæiske Råd (DER), hvor EU's stats- og regeringschefer blev enige om en række principper vedrørende reform af den internationale finansielle struktur. Herudover besluttedes at udarbejde en fælles EU-tilgang til implementering af økonomiske politiktiltag i lyset af den finansielle krise til behandling på DER i december 2008. DER anmodede i den forbindelse ECOFIN og Kommissionen om at udarbejde en europæisk strategi, som bygger på Lissabonstrategien og Stabilitets- og Vækstpagten, og som omfatter principper såvel som specifikke tiltag, der adresserer den økonomiske afmatning og bidrager til vækst og beskæftigelse.

Indhold

ECOFIN ventes at drage konklusioner om en europæisk strategi vedrørende økonomisk aktivitet som et bidrag til forberedelsen af DER den 11.-12. december 2008. Kommissionen ventes i den anledning at fremlægge en meddelelse den 26. november 2008, der foreslår en ramme for økonomiske politiktiltag med henblik på at håndtere effekterne af den finansielle krise i overensstemmelse med Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse og Stabilitets- og Vækstpagten.

Det er endnu uklart, hvilke konkrete forslag Kommissionens meddelelse vil omfatte. Kommissionen forventes imidlertid at lægge op til, at både finanspolitiske og strukturpolitiske tiltag kan overvejes i lyset af effekten af den finansielle krise på den økonomiske aktivitet.

Kommissionen ventes at lægge vægt på, at eventuelle finanspolitiske initiativer skal ske inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten med en balance mellem kortfristede stabiliseringsbehov, herunder i lyset af Stabilitets- og Vækstpagtens bestemmelser vedr. fleksibilitet i situationer med lav vækst, og fortsat implementering af reformer og tiltag, der styrker de offentlige finanser på lang sigt. EU-landenes offentlige finanser ventes forværret i de kommende år, hvilket både skyldes den økonomiske lavkonjunktur og tilpasning i nogle sektorer, f.eks. boligsektoren, som følge af den finansielle krise. Nationale planer for finansiel stabilitet og bankredningsinitiativer ventes kun direkte at påvirke saldoen på de offentlige fi-

nanser i den grad offentlige garantier effektueres. Herudover øges bruttogælden ved kapitalindskud i pengeinstitutter.

Særligt ventes fremhævet en række principper for finanspolitiske tiltag, der bl.a. lægger vægt på, at eventuelle tiltag skal gennemføres inden for rammerne af mellemfristede budgetstrategier, og at strukturelle reformer gennemføres for at styrke den finanspolitiske holdbarhed. Det ventes endvidere understreget, at initiativer skal tage højde for landespecifikke forhold med hensyn til råderum og behov. Endeligt ventes Kommissionen at opfordre til, at eventuelle kortsigtede finanspolitiske tiltag er veltimedede, målrettede, midlertidige og effektive.

I forbindelse med implementering af Stabilitets- og Vækstpagten ventes Kommissionen at sondre mellem forværring af de offentlige finanser, der skyldes budgetskred og manglende konsolidering i gode tider, og forværring, der skyldes cykliske effekter af konjunkturedgangen knyttet til den finansielle krise og konsekvenserne af nationale stabiliseringsplaner.

Kommissionen ventes endvidere at lægge op til tiltag, der accelererer strukturelle reformer og investeringer, som styrker innovation og produktivitet, på linje med anbefalingerne i Lissabonstrategien. Forslagene ventes bl.a. at vedrøre EIB's investeringsaktiviteter, målrettede investeringer i energieffektiv og grøn teknologi samt understøttelse af åbne markeder og øget handel.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Strategier for håndtering af effekterne af den finansielle krise, der fremmer strukturelle reformer og investeringer i innovation og produktivitet, kan styrke den europæiske økonomi og derved have positive langsigtede samfundsøkonomiske effekter. Konjunkturpolitiske tiltag vil på kort sigt kunne påvirke den økonomiske aktivitet, men vil ikke have langsigtede effekter.

Høring

Sagen har ikke været i høring

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen lægger vægt på, at finanspolitiske tiltag, som adresserer effekterne af den finansielle krise og den økonomiske afmatning i EU, gennemføres inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten og tager højde for det enkelte EU-lands manøvrerum, behov og hensynet til en sund sammensætning af finanspolitik og pengepolitik.

Stabilitets- og Vækstpagten er opbygget således, at også den nuværende økonomiske situation kan håndteres inden for dens rammer. Det er vigtigt at skelne mellem effekterne af manglende konsolidering i de seneste års højkonjunktur og effekterne af den finansielle krise på de offentlige finanser.

Regeringen fremhæver endvidere, at det er nødvendigt at tage højde for landespecifikke forhold vedrørende råderum på de offentlige finanser og behovet for en finanspolitisk ekspansion. For en række lande er finanspolitikken også nødt til at tage højde for risikoen for øget rentespænd. Finanspolitiske tiltag kan blive relevante for nogle lande, men det er vigtigt, at kun lande, der vurderes at have tilstrækkelig manøvrerum og behov, implementerer eventuelle tiltag, der er veltimeede, målrettede, effektive og midlertidige. Finanspolitiske tiltag bør være understøttet af reformer, der øger holdbarheden af de offentlige finanser.

Endeligt understreger regeringen, at finanspolitiske initiativer ikke må undergrave pengepolitikens mulighed for at modvirke den økonomiske recession. Modsat andre lande, som USA og Japan, kan pengepolitiske lempelser i EU fortsat bidrage til at styrke den økonomiske aktivitet, hvis da den Europæiske Centralbank (ECB) måtte vurdere, at det inflationære pres aftager, og vil særligt være relevante, idet lavkonjunktoren er fælles for EU-landene. Store, koordinerede finanspolitiske ekspansioner vil imidlertid begrænse ECB's handlemuligheder og evt. tvinge ECB til at hæve renten, ligesom større ekspansioner kan drive de lange renter op og således have en negativ effekt på vækst og beskæftigelse. Det konstateres allerede, at lande med relativt svage offentlige finanser har rentespænd, der er relativt høje og er steget meget under krisen.

Overvejelser om finanspolitiske initiativer bør tage hensyn til ventede effekter af automatiske stabilisatorer. Herudover bør der tages højde for, at en række EU-lande allerede har planlagt eller implementeret finanspolitiske initiativer, herunder både ekspansioner og stramninger.

Det er endvidere vigtigt, at målrettede tiltag til styrkelse af strukturelle reformer og investeringer i overensstemmelse Lissabonstrategien implementeres på en effektiv måde. Øget fokus på investeringer i produktivitet og innovation kan støttes, men regeringen er skeptisk over for støtte til specifikke industrier eller brancher.

Andre landes holdninger

Andre EU-landes holdninger til forslag om en koordineret strategi for økonomiske politiktiltag i lyset af den finansielle krise kendes ikke endnu.

Dagsordenspunkt 1b: Forberedelse af Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008 - Oliepriser

Resumé

ECOFIN ventes på baggrund af en rapport fra Kommissionen at drøfte udviklingen i oliepriserne. Der ventes ikke rådskonklusioner herom, men det er muligt, at rapporten bliver videreformidlet som et bidrag til DER den 11.-12. december.

Baggrund

Drøftelsen sker som led i det arbejdsprogram, der blev tiltrådt på ECOFIN den 8. juli som opfølgning på DER konklusionerne fra 19.-20. juni. Som led i dette arbejdsprogram har olieprisen også været diskuteret på ECOFIN den 7. oktober.

Drøftelsen sker på baggrund af en kort rapport fra Kommissionen. Rapporten behandler reelt ikke mulige økonomisk-politiske tiltag, men det er muligt at ECOFIN-drøftelsen vil berøre dette spørgsmål.

Det ventes ikke at ECOFIN vedtager rådskonklusioner om udviklingen i olieprisen, men det er muligt, at rapporten vil blive videreformidlet som et bidrag til DER den 11.-12. december.

Indhold

Af udkastet til Kommissionens rapport fremgår, at olieprisen siden toppunktet på 147 \$/tønde i juli er faldet til aktuelt omkring 50-60 \$/tønde. Faldet afspejler primært lavere olieefterspørgsel og forventninger om moderat efterspørgselsudvikling i medfør af den globale afmatning i kølvandet på den finansielle krise. De seneste års stigning i det globale olieforbrug har navnlig været drevet af emerging markets som f.eks. Kina, og udsigterne for emerging markets spiller en stor rolle for olieprisudviklingen. Stor usikkerhed om den økonomiske situation indebærer usikkerhed om olieefterspørgslen og dermed stor volatilitet i olieprisen.

På udbudssiden har der bl.a. været negative stød fra orkaner i den amerikanske gulf samt afbrud af olierørledningsforsyninger i forbindelse med krisen i Georgien. Disse synes dog at have haft ret begrænset indvirkning på olieprisen.

Forwardpriserne på olie til fremtidig levering ligger aktuelt mærkbart over spotprisen. Det er i modsætning til situationen for nogle måneder tilbage, hvor forwardpriserne lå lidt lavere end spotprisen. Oliemarkedernes forventninger til olieprisen på lidt længere sigt er således ikke nedjusteret markant.

På mellemfristet sigt, når den økonomiske afmatning må forventes at aftage, kan forventes fornyet vækst i olieefterspørgslen, navnlig drevet af emerging markets.

På udbudssiden er udsigterne på mellemfristet sigt fortsat usikre. IEA skønner, at der grundet naturlig nedgang i produktionen i mange eksisterende oliefelter hvert år skal tilføres nyt udbud på omkring 3 mio. td. daglig (ca. 3½ pct.) for at fasthol-

de en samlet uændret olieproduktion. Stigende koncentration af konventionelle reserver i mellemstlige lande og mulige miljømæssige begrænsninger i udvinding af ukonventionelle reserver kan dæmpe udbuddet. Samtidig kan den finansielle krise have en negativ indvirkning på muligheden for at finansiere nye investeringer i oliesektoren og derved påvirke udbuddet. Særligt mindre, uafhængige producenter kan være sårbare.

Rapporten konkluderer, at der fortsat må forventes relativt høje oliepriser på mellemfristet og længere sigt, og at et primært svar herpå må være en tilpasning i form af øget effektivitet i energianvendelsen.

Gennemslag fra råolieprisen til forbrugerpriserne

En foreløbig analyse viser, at ændringen i råolieprisen afspejles i spotprisen for raffinerede produkter stort set øjeblikkeligt, mens ændringer i spotprisen for raffinerede produkter afspejles i forbrugerpriserne for benzin mv. i løbet af omtrent 1 uge. Det synes at gælde omtrent symmetrisk for olieprisstigninger såvel som olieprisfald.

Bedre transparens på oliemarkeder

Det anføres, at utilstrækkelig transparens og pålidelighed af data om bl.a. olielagre kan bidrage til volatilitet i olieprisen. Kommissionen har fremlagt forslag om at øge frekvensen for data for kommercielle oliereserver i EU.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har ikke været hørt i sagen.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Samlenotat om udviklingen i olieprisen blev forelagt FEU forud for ECOFIN-mødet den 7. oktober 2008.

Samlenotat om drøftelse af oliepriser i opfølgning på DER den 19.-20. juni blev forelagt FEU forud for ECOFIN-mødet den 8. juli 2008.

Holdning*Dansk holdning*

Regeringen er enig i Kommissionens analyse af drivkræfterne bag olieprisudviklingen og udsigterne for olieprisen. Herunder er der efter dansk vurdering ikke tegn på at olieprisen er drevet af spekulation (en spekulativ boble), og der ikke synes at være tegn på at oliemarkedet fungerer dårligt.

Regeringen støtter Manchester-aftalen, og at eventuelle tiltag for at afbøde konsekvenserne af højere energipriser for udsatte grupper bør være midlertidige og målrettede, samt at forvridende fiskale tiltag og tilsvarende bør undgås idet de hindrer den nødvendige tilpasning i økonomien.

Andre landes holdninger

Der ventes forholdsvis bred opbakning til Kommissionens analyse.

Dagsordenspunkt 1c: Forberedelse af Det europæiske Råd den 11.-12. december 2008 – International finansiel arkitektur og reaktion på den finansielle krise

Følger snarest.

Dagsordenspunkt 2a: Kapitalkravsdirektivet

Resumé

Forslaget justerer dele af kapitalkravsdirektivet som opfølgning af ECOFINs køreplan i relation til den aktuelle finansielle uro.

De vigtigste elementer i forslaget omhandler en forbedret forvaltning af store engagementer, en forbedring af kvaliteten af kreditinstitutters kapital, en forbedret styring af likviditetsrisici, en forbedret risikoforvaltning af securitiserede produkter samt et forbedret tilsyn med grænseoverskridende kreditinstitutkoncerner bl.a. på likviditetsområdet.

På det kommende ECOFIN ventes formandskabet at søge politisk enighed.

KOM(2008) 602

Baggrund og indhold

Kommissionen har fremsat ændringsforslag af kapitalkravsdirektiverne—(direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF). Kommissionen har fremlagt en konsekvensanalyse¹ af forslaget.

Kapitalkravsdirektiverne har til formål at sikre, at kreditinstitutter og investeringsselskaber er finansielt sunde.

Som følge af udviklingen og uroen på finansmarkederne siden sommeren 2007 fremlagde ECOFIN i oktober 2007 en køreplan, der igangsatte en række analyser og vurderinger af behovet for eventuelle justeringer i lovgivningen og de reguleringsmæssige rammer for den finansielle sektor.

Et element i denne plan er et forslag om tilpasninger i de gældende europæiske tilsynsregler for kreditinstitutter og investeringsselskaber (institutter). Målet med ændringerne er at sikre en passende beskyttelse af kreditorernes interesser og finansiell stabilitet.

Dato for ikrafttræden af de reviderede regler foreslås til den 31. marts 2010. Reglerne skal være implementeret og offentliggjort senest den 31. januar 2010 i den nationale lovgivning.

Securitisering

Forslaget tager sigte på at imødegå risikoen for en lemfældig og på anden måde uhensigtsmæssig kreditpolitik i forbindelse med ydelse af lån, hvor kreditrisikoen på lånene ikke beholdes af den oprindelige låneudbyder, men i stedet gennem mere eller mindre gennemskuelige transaktioner overføres til en tredjepart.

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/regcapital/impact_assessment_en.pdf

En securitisering er en transaktion, hvor kreditrisikoen på en pulje af lån overføres fra låneudbyderen (det eksponeringsleverende institut) til en særskilt juridisk enhed, f.eks. et andet selskab, hvis eneste aktivitet består i at udstede obligationer med sikkerhed i de underliggende lån. Betalingerne i tilknytning til de udstedte obligationer betinges udelukkende af rente og afdragsbetalingerne på de underliggende lån. Transaktionen tilrettelægges og formidles ofte af et kreditinstitut, der er specialiseret i den type transaktioner (det organiserende institut).

Hvis de udstedte obligationer er opdelt i trancher underlægges de særlige regler for kapitaldækning af securitisering, jf. nedenfor.

En trancheopdeling indebærer, at betalingerne fra de underliggende lån først tilfalder investorerne, som har erhvervet obligationerne i den bedste tranche, og først når disse har fået deres tilgodehavender, tilfalder betalingerne fra de underliggende lån obligationsindehaverne af de underliggende trancher, således at betalingerne først tilgår indehaverne af obligationerne i den næstbedste tranche og så fremdeles. Dette indebærer, at tabene på de underliggende lån først bæres af indehaverne af de dårligste trancher, og efterfølgende bæres af de mellemliggende trancher osv. Det er denne trancheopdeling, der kan gøre transaktionerne vanskelige at gennemskue og vanskelige at vurdere kreditmæssigt, navnlig når der er tale om gensecuritiseringer af trancher fra tidligere securitiseringer. De obligationer, der udstedes i de enkelte trancher, kaldes i det følgende securitiseringspositioner. Forslaget består af følgende elementer:

I forslaget stilles krav til institutter, der er investorer i securitiseringspositioner:

- Et institut må kun investere i securitiseringer, såfremt de, der oprindeligt har udstedt lånet mv., har udstedt en udtrykkelig forpligtelse til løbende at opretholde en væsentlig økonomisk interesse og aldrig mindre end 5 pct. i positioner med den samme risikoprofil, som den kreditinstituttet er eksponeret overfor. Tilsynsmyndigheder skal kunne dispensere fra dette krav i perioder, hvor markedet er under likviditetspres. Kravet skal gælde fra 1. januar 2011.
- Et institut, der investerer i en securitiseringsposition, skal være i stand til løbende at dokumentere over for tilsynsmyndighederne, at de for hver enkelt securitiseringsposition, som de indehaver, har en omfattende og grundig forståelse af alle elementer i securitiseringen. Dette omfatter bl.a. en forståelse af risiciene på de underliggende lån og værdiansættelsen af eventuelle sikkerheder, der ligger til grund for de underliggende lån. Endvidere skal institutterne bl.a. gennemføre stresstest. Opfylder institutter, der investerer i securitiseringspositioner, ikke dette krav, skal securitiseringspositionerne kapitaldækkes krone for krone.
- Et institut, der investerer i en securitiseringsposition, skal have formelle forretningsgange med henblik på at overvåge information over udviklingen i de underliggende lån, der indgår i securitiseringen. Opfylder institutter, der investerer i securitiseringspositioner, ikke dette krav, skal securitiseringspositionerne kapitaldækkes krone for krone.

Krav til eksponeringsleverende institutter og organiserende institutter:

- Institutterne skal underlægge de lån, der securitiseres, samme kreditpolitik, som lån, der ikke securitiseres - herunder kriterier for kreditgivning.
- Institutterne skal overfor investorerne oplyse, hvorledes instituttet opfylder sin forpligtelse til at bibeholde en økonomisk interesse i de securitiseringer, de er involveret i. Endvidere skal de sikre, at investorer og potentielle investorer løbende har tilstrækkelig og tilgængelig information om de underliggende lån, således at investorerne har et grundlag for at overvåge disse eksponeringer og gennemføre relevante stress tests.

Tilsynsmyndighederne skal mindst en gang om året offentliggøre:

- Oplysning om de metoder, de har benyttet til at sikre, at kravene til investorer samt eksponeringsleverende og organiserende institutter efterleves.
- En beskrivelse af og oplysning om antal tiltag som myndigheden har iværksat for at overvåge, at kravene til investorer samt eksponeringsleverende og organiserende institutter efterleves.
- Oplysning om antal og en kortfattet beskrivelse af de sager, hvor myndigheden inden for de sidste 12 måneder har konstateret, at investorer eller eksponeringsleverende og organiserende institutter ikke har efterlevet kravene.

CEBS (Det Europæiske Banktilsynsudvalg, hvori Finanstilsynet er medlem) skal årligt rapportere til Kommissionen om tilsynsmyndighedernes overholdelse af deres oplysningsforpligtelse.

Regler om opgørelse af store engagementer

Formålet med at have regler om store engagementer er at forhindre institutterne i at få uforholdsmæssige store tab som følge af en enkelt kundes (eller forbundne kunders) nedbrud.

Kommissionens overordnede formål med de foreslåede ændringer er at forenkle reglerne og øge transparenzen bl.a. ved at fjerne en række muligheder for at afvige fra de generelle regler og ved at mindske rapporteringskravene. Kommissionen forventer, at forslaget vil understøtte den finansielle stabilitet ved, at tydeliggøre en grænse for det enkeltes institut eksponering overfor andre parter.

De forretningstyper, der undtages fra reglerne, udvides med visse forretningstyper, der udføres for kunder, og som kun har en varighed på én forretningsdag ("money transmission", "securities clearing" og "settlement services").

Kommissionen foreslår, at engagementer med andre institutter maksimalt må udgøre 25 % af instituttets basiskapital² eller EUR 150 mio. (svarende til ca. 1,125

² Ved basiskapital forstås den kapital, der er grundlaget for, at en finansiell virksomhed kan drive virksomhed i henhold til lov om finansiell virksomhed.

mia. kr.), hvis dette beløb er højere. Engagementer med andre institutter indgår som hovedregel med pålydende værdi i opgørelsen (dvs. det nedvægtes ikke længere med 80 procent). Forslaget kan være en lempelse for primært små- og mellemstore institutter og en stramning for store institutter. Det foreslås, at medlemslandene kan sætte en lavere beløbsgrænse. Hvis denne option udnyttes, skal Kommissionen underrettes.

Kommissionen foreslår visse undtagelser fra denne regel, f.eks. er muligheden for at lade dækkede obligationer (covered bonds) indgå med en lavere vægt eller at undtage dem helt fra behandling under store engagementer bevaret. Førstnævnte mulighed anvendes i Danmark. Endvidere foreslår Kommissionen mulighed for at undtage visse typer af forretninger med andre institutter helt eller delvist, forudsat at disse mellemværender ikke indgår i modpartens basiskapital, ikke har en varighed udover næste bankdag og er denomineret i medlemsstatens valuta. Det forudsættes, at denne valuta ikke er EURO.

Endvidere foreslås det, at den nuværende grænse for sum af store engagementer på 800 %'s af basiskapitalen udgår.

Med ændringsforslaget fjernes en del valgmuligheder for medlemslandene. Eksempelvis udgår muligheden for at tildele ikke-balanceførte poster med mellemliggende/lav risiko en vægt på 50 %.

Herudover pålægges institutterne at vurdere, om der er kundemæssigt sammenfald i de tilfælde, hvor instituttet er involveret i forretningstyper med underliggende aktiver ("looking through").

Det foreslås endvidere, at institutter, der har tilsynstilladelse til at anvende egne metoder til at opgøre størrelse af risikovægtede poster (IRB-institutter) – det vil typisk være de større institutter - altid skal indberette de 20 største engagementer.

Regler for medregning af hybride kapitalelementer

Hybride kapitalinstrumenter (hybrider) er passiver, der indeholder elementer af både aktiekapital og gæld.

Formålet med at udstede sådanne instrumenter er at dække kapitalkravet og -behovet i et institut. Instrumentet appellerer til investorer, som er villige til at tage en større risiko end i fast forrentede produkter, og som derfor forventer et højere afkast.

Anvendelsen af hybride kapitalinstrumenter har ikke tidligere været reguleret i direktiverne.

Hybridinstrumenterne skal for at kunne medregnes i kernekapitalen dække tab, tillade at udbetaling annulleres i kriseperioder, være "dybt efterstillet" andre simple

krav under likvidation, og de skal være permanent tilgængelige, således at der ikke hersker tvivl om, at de kan støtte indskyderne og andre kreditorer i krisetider.

Der foreslås en række grænser for medregning af de hybride kapitalelementer i basiskapitalen. Kommissionens begrundelse herfor er, at institutterne ikke i "omfattende" grad bør basere sig på hybride kapitalelementer ved opgørelse af kernekapitalen. Kommissionen foreslår, at institutterne får en overgangsperiode på indtil 30 år, hvor allerede udstedte instrumenter efter nærmere regler kan medregnes.

Direktivforslaget indeholder bestemmelser om offentliggørelse af specifik information om de hybride kapitalelementer, herunder specielt dem, der er omfattet af overgangsbestemmelserne.

Ændringer af regler om tilsynssamarbejde

Regler om informationsudveksling og samarbejde mellem tilsynsmyndigheder præciseres og effektiviseres i forslaget.

Tilsynsmyndigheders mandat udvides med en såkaldt EU-dimension, således at de enkelte tilsynsmyndigheder i deres afgørelser skal tage højde for virkningen af finansiell stabilitet i andre lande, navnlig i nødsituationer.

Tilsynsmyndigheder i lande, der er værter for systemiske vigtige filialer vil kunne anmode tilsynsmyndighederne i moderselskabets hjemland om at indlede et tættere samarbejde, hvorved værtslandet får informationsrettigheder om koncernens aktivitet mv.

En samarbejdskomite med nationale tilsynsmyndigheder etableres for hver koncern, der har aktiviteter i flere EU-lande for at forbedre samarbejdet mellem de tilsynsmyndigheder, der føre tilsyn med dele af koncernen³. Der ændres ikke på kompetencefordelingen mellem myndighederne. Tilsynsmyndigheder fra moderselskabets og datterselskabernes hjemlande deltager som udgangspunkt, og tilsynsmyndigheder, der er værter for systemiske filialer og myndigheder fra lande uden for EU kan inddrages i komitéen hvor relevant.

Kommissionen foreslår, at beføjelserne for den konsoliderende tilsynsmyndighed (typisk tilsynet i moderlandet) styrkes i forslaget. Det konkretiseres, at tilsynet med ansvar for det konsoliderede tilsyn skal samarbejde med tilsynsmyndigheder med ansvar for tilsyn med en datterenhed i relation til:

- processen om koncerners solvensbehov og tilsynsprocessen med henblik på at bedømme den finansielle situation og risikoprofil,

³ Samarbejdskomiteerne skal udveksle information, kan indgå frivillige aftaler om arbejdsdeling, planlægge inspektionsprogrammer, undgå overlappende handlinger i relation til indberetning og indhentning af oplysninger, planlægge og koordinere handlinger som led i krisehåndtering. Samarbejdet i tilsynssamarbejdskomiteerne bliver baseret på skriftlige aftaler. Det Europæiske Banktilsynsudvalg vil udvikle en ramme for samarbejdet

- det påkrævede niveau for forhøjede individuelle kapitalkapitalkrav for hver enhed i koncernen og for koncernen samt
- forhold om solvensindberetninger.

I tilfælde af uenighed mellem tilsynene i samarbejdet får tilsynet med det konsoliderede tilsynsansvar det endelige ord. Det Europæiske Banktilsynsudvalg bliver tildelt rollen som mægler i situationer, hvor der er uenighed mellem tilsynene.

Endvidere åbnes for at tavshedsbelagt information i højere grad kan videregives til relevante centralbanker og ministerier med ansvar for tilsynslovgivningen inden for EU.

Ændringer af regler om likviditetsrisici

Efter det gældende direktiv skal institutter udarbejde politikker og procedurer for måling og styring af deres aktuelle og fremtidige nettofinansieringsbehov. Der skal opstilles alternative scenarier, og de antagelser, som beslutninger om nettofinansieringen baseres på, skal regelmæssigt tages op til revision.

Kommissionens forslag indeholder en udbygning af reglerne, således at institutterne udover politikker og procedurer også skal udarbejde strategier og systemer⁴ for styring og måling af likviditetsrisici over en passende tidshorisont for at sikre en passende størrelse af likviditetsbuffere.

Proportionalitetsprincippet skal tilgodeses under hensyn til kompleksiteten, risikoprofilen, målsætning og til ledelsens risikotolerance og instituttets systemiske betydning i de medlemsstater, hvor aktiviteterne udføres.

Det kræves endvidere i forslaget, at institutterne udvikler metoder til identifikation, måling og styring af positionerne ved fastsættelse af grænser for lines, som inkluderer cash-flows fra aktiver, passiver, off-balance poster, herunder eventualforpligtelser. Institutterne skal skelne mellem pantsatte og ubehæftede aktiver, og tage hensyn begrænsninger for overførsel af aktiver mellem juridiske enheder.

Kreditinstitutterne skal jævnligt overveje metoder til nedbringelse af likviditetsrisiko, bl.a. likviditetsbuffere for at modstå forskellige stresspåvirkninger og overveje spredning af kilder til likviditet og dens struktur.

Institutterne skal udarbejde stress-tests for fundingpositioner, især for ikke-balanceførte poster og andre, eventualforpligtelser, herunder securitiseringseenheder med særligt formål eller andre enheder med et særligt formål over for hvilke instituttet fungerer som organiserende institut eller yder materiel likviditetstøtte. Der skal tages hensyn til både institutspecifikke påvirkninger og markedspåvirkninger.

⁴ Systemer skal bl.a. sikre identifikation, måling og styring af instituttets dispositioner.

Kommissionens forslag udbygger endvidere kravene til de kompetente myndigheds tilsyn med likviditetsrisici og -styring, således at tilsynet omfatter udviklingen af stress-tests og beredskabsplaner. Myndighederne skal jævnligt foretage en vurdering af institutternes likviditetsrisikostyring og fremme udviklingen af gode interne modeller. Tilsynene skal også se på institutternes rolle i de finansielle markeder og risikoen for påvirkning af den finansielle stabilitet.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er omfattet af den fælles beslutningstagning, jf. Traktatens artikel 251. Forslaget er baseret på Traktatens artikel 47, stk. 2.

Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da ensartede konkurrencevilkår i EU samt øget grænseoverskridende konkurrence forudsætter fælles regler.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om forslaget.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Direktivforslagets område er delvist reguleret i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

Lov om finansiel virksomhed samt kapitaldækningsbekendtgørelsen og bekendtgørelsen om store engagementer vil skulle ændres.

Statsfinansielle konsekvenser

Det forventes, at de øgede krav til behandlingen af de oplysninger, som institutterne skal indsende til tilsynsmyndighederne, og grænseoverskridende samarbejde mellem tilsynsmyndigheder vil kræve øgede ressourcer i Finanstilsynet.

Udgifterne til Finanstilsynet dækkes gennem bidrag fra institutterne i den finansielle sektor.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens konsekvensanalyse peger på, at formålet med forslaget er at gøre reglerne mere robuste. Kommissionen venter, at forslaget vil føre til forbedret risikostyring (store engagementer, likviditet og securitiseringer), en forbedring af kreditinstitutters kapital (hybridkapital) og et forbedret tilsyn med grænseoverskridende kreditinstitutkoncerner (krisehåndtering).

Forslaget vil bidrage til at mindske risikoen for finansiel ustabilitet og vil dermed reducere de fremtidige samfundsmæssige omkostninger af finansielle kriser.

De samlede virkninger af reglerne, herunder de administrative konsekvenser, og de opnåede fordele forventes ifølge konsekvensanalysen at være positive for industrien.

Høring

Elementerne i forslaget har mundtlig været fremlagt for EU-specialudvalget for den finansielle sektor den 5. september 2008.

Finansrådet (FR) støtter ikke offentliggørelse af individuelle solvensbehov af hensyn til fortrolighed om følsomme oplysninger, og FR finder, at en eventuelt sådan reguleringsvej må ske ved en global aftale.

FR støtter, at EU-dimension for finanstillsynenes mandat formuleres så tæt op ad ECOFIN's konklusioner herom som muligt.

FR finder, at forslaget om securitiseringer er for omfattende, og at 5 pct.-kravet kan være ødelæggende for markedet. Hertil kommer, at FR finder, at løsnings-modellen også bør undgå utilsigtede afledte konsekvenser som følge af, at tilsynene mindst en gang årligt skal offentliggøre oplysninger om de metoder, som de har benyttet til at sikre, at kravene til investorer og institutter efterleves samt oplysninger om sager, hvor investorer og institutter ikke har efterlevet kravene.

FR ønsker en undtagelse for interbank-engagementer med op til 3 måneders løbetid i forhold til store engagementer. Undtagelsen vil tage hensyn til, at sektoren har behov for fleksibilitet.

FR mener ikke at, der skal være mindsket mulighed for at medregne hybrid kernekapital i kernekapitalgrundlaget.

FR finder, at kravene til solvens bør udmøntes på koncernniveau, således der ikke stilles krav om, at institutterne i koncerner skal opgøre deres individuelle solvensbehov. Hertil finder FR, at tilsynene har implementeret tilsynsprocessen uden fuldkommen konvergens.

Realkreditrådet (RR) har bemærkninger til forslaget vedrørende store engagementer. RR finder, at fjernelsen af 20 % vægten for engagementer med andre kreditinstitutter vil mindske likviditeten i interbank-markedet og gøre det mere ustabil. RR mener, at det især kan få meget uheldige konsekvenser i perioder med mangel på likviditet. RR lægger op til at bibeholde de relevante artikler i direktivet, således at muligheden for at nedvægte eksponeringer mod kreditinstitutter med 20 % videreføres, eller at der for interbank mellemværender skal gælde en undtagelse for engagementer op til 3 måneders løbetid.

RR finder endvidere, at Danmark bør være åben for forslag om, at alle medlemslande helt eller delvist skal undtage eksponeringer i 'covered bonds' ved opgørelsen af store engagementer.

Realkreditforeningen kan tilslutte sig synspunktet fra FR og RR om, at der skal tages hensyn til interbank likviditeten.

Danmarks Nationalbank (DN) støtter, at der arbejdes for at sikre, at der med de reviderede EU-regler bliver skabt større gennemsigtighed om institutters solvens og risikoprofil.

DN støtter, at relevante oplysninger kan udveksles mellem tilsyn, finansministerier og centralbanker i krisesituationer såvel som i det løbende arbejde med at sikre finansiel stabilitet.

DN finder vedrørende store engagementer, at der hurtigst muligt bør iværksættes en analyse af potentielle konsekvenser for det danske pengemarked.

DN støtter at mindske muligheden for at medregne hybrid kapital i kernekapitalgrundlaget. Hertil kommer, at DN finder, at det ikke bør være muligt at medregne hybrid kapital i de første 4 procent af et instituts kernekapitalgrundlag.

Dansk Aktionærforening kan tilslutte sig indstillinger i det udsendte notat til specialudvalget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere være forelagt Folketingets Europaudvalg. Nærhedsnotat er fremsendt d. x, og grundnotat er fremsendt d. 19. november 2008.

Holdning

Regeringens holdning

Danmark arbejder for at sikre, at der skabes større gennemsigtighed om institutters solvens og risikoprofil med det mål, at institutterne skal offentliggøre deres individuelle solvensbehov, så offentligheden får et indblik i institutternes finansielle styrke. Dette er ikke aktuelt indeholdt i Kommissionens forslag.

Securitisering

Regeringen kan støtte intentionen med de foreslåede bestemmelser, nemlig at reducere incitamenterne til en gentagelse af den usunde kreditgivning.

Store engagementer

Den nævnte alternative tærskelværdi på EUR 150 mio. medfører, at grænsen lempes betydeligt ved overgangen fra de gamle til de nye regler for mange små- og mellemstore pengeinstitutter med hensyn til interbank engagementer, mens tærskelværdien vil være uden betydning for store institutter i Danmark. Det skønnes forbundet med risiko, at de små og mellemstore pengeinstitutter fremover kan tage yderligere risici på andre individuelle pengeinstitutter og dermed imod formålet med initiativet.

Regeringen arbejder for at der fortsat må sættes en relativ grænse for institutters mulighed for at låne penge til hinanden, også når engagementet er mindre end tærskel-

værdien på EUR 150 mio. Det er en fordel, at forslaget giver medlemslande mulighed for at fastsætte en lavere grænse end 150 mio. euro..

Det er i øvrigt af stor betydning, at dækkede obligationer kan fritages helt eller delvist fra opgørelsen af store engagementer, da risikoen med produktet er meget begrænset. (Artikel 113, stk. 4, litra a).

Hybrid kernekapital

Hvis direktivforslaget bliver gennemført i den nuværende form, kan effekten være en udvanding af kvaliteten af institutternes kernekapital. Regeringen har i direktivets tilblivelsesfase argumentet for, at kernekapitalen skulle være så "ren" som mulig. I høringsfasen har vi således argumenteret for, at hybrid kernekapital kun skulle medregnes, hvis den øvrige kernekapital efter fradrag (det vil primært dreje sig om aktiekapital) udgør mindst 4 % af instituttets risikovægtede poster.

I forbindelse med den igangværende krise er det dansk erfaring, at privat sektor kriseløsninger kan besværliggøres, hvis et institut har optaget hybrid kernekapital, da indehaverne af de hybride instrumenter ved overtagelser og sammenlægninger har ret til at opsige lånene. Privat sektor løsninger har prioritet frem for løsninger, der involverer den offentlige sektor, og tiltag, der besværliggør disse skal bidrage med væsentlige andre fordele. Dette vurderes ikke at være tilfældet.

Regeringen arbejder for at mindske muligheden for at medregne hybrid kapital i kernekapitalgrundlaget, samt for at aftaleelementerne for den hybride kernekapital ikke forhindrer nødvendige tilpasninger i institutterne.

Ændringer af regler om tilsynssamarbejde

Udgangspunktet er, at ansvar og beføjelser må følges ad. Regeringen lægger vægt på at få ændret forslaget således, at det fortsat skal være muligt for en tilsynsmyndighed med tilsynsansvar for et datterinstitut, at det kan stille forhøjede individuelle kapitalkrav over for datterinstitutter, at det kan kræve indberetning af solvensbehov og, at det kan bestemme kravene til solvensindberetninger.

Forslaget om at indføre en EU-dimension i tilsynsmyndighedernes mandat må ikke skabe tvivl om tilsynenes primære funktion, som er at påse at reglerne overholdes. Det er vigtigt, at der er tillid til reglernes overholdelse. Danmark arbejder for at få EU-dimensionen formuleret så tæt op ad ECOFIN's konklusioner muligt.

Andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes ikke.

Dagsordenspunkt 2b: Solvens II

Resumé

Kommissionen har udsendt forslag til direktiv vedrørende udøvelse af forsikringsvirksomhed. Et centralt element i forslaget er indførelse af risikobaserede kapitalkrav. På ECOFIN-rådsmødet den 7. oktober opnåede formandskab ikke et kvalificeret flertal for forslaget. På rådsmødet forventes formandskabet på ny at søge politisk enighed om forslaget med henblik på forhandling med Europa-Parlamentet og en vedtagelse i 1. læsning.

KOM(2007)361 + KOM(2008)119.

Baggrund og indhold

Kommissionen har den 10. juli 2007 udsendt et forslag til direktiv om adgang til udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II). Den 26. februar 2008 fremsatte Kommissionen revideret forslag med en række tekniske justeringer.

På rådsmødet forventer formandskabet at søge politisk enighed om forslaget med henblik på forhandling med Europa-Parlamentet og en vedtagelse i 1.læsning.

Forslaget består af en revision af de gældende regler for beregning af kapitalkrav i forsikrings-selskaber og af en sammenskrivning af 13 eksisterende direktiver om skadesforsikring, livsforsikring, genforsikring, forsikringsgrupper og ophør af forsikringsvirksomhed.

Formålet med forslaget er, at:

- forbedre mulighederne for, at forsikrings-selskaberne kan overholde de påtagne forpligtelser overfor forbrugerne
- understøtte den finansielle stabilitet i medlemslandene
- give forsikringsvirksomheder ensartede regler inden for det indre marked
- øge europæiske forsikrings-selskabers konkurrenceevne internationalt.

Centrale elementer i forslaget er: risikobaserede kapitalkrav, gruppetsyn og gruppestøtte, samt kapitaldækning af aktiekursrisici, jf. nedenfor.

Forsikrings- og pensions-selskaberne adskiller sig fra banksektoren på flere punkter. For det første er forsikrings-selskabers forpligtelser langvarige. For det andet kan kundene ikke frit disponere over deres opsparing. For det tredje bygger betalingsstrømme på forudberegnelige betalingsmønstre. Det sikrer en væsentlig og stabil finansieringskilde i pensions- og forsikringssektoren. For det fjerde er likviditet ikke af samme centrale betydning som i pengeinstitutter. Herudover gælder også at pensions- og forsikringssektoren, kan påvirke de finansielle markeder, men deres rolle i forhold til den øvrige finansielle sektor er ikke på same måde som i bankerne knyttet til direkte långivning og –tagning. Forsikrings-selskaberne har derfor ikke samme centrale placering i de finansielle markeder eller samme centrale kobling til den øvrige finansielle sector.

Risikobaserede kapitalkrav

I de gældende direktiver afspejler kravet til forsikringssekskabernes kapital fortrinsvis forretningsomfanget. Kapitalkravet er et gennemsnitskrav. Kommissionens forslag indebærer, at forsikringssekskabers kapitalkrav skal modsvare de risici, som det enkelte selskab er eksponeret overfor. Hvor nogle selskaber i dag vil have for lave kapitalkrav i forhold til deres aktuelle risici vil andre have for høje. Det forventes, at Solvens II typisk vil føre til øgede kapitalkrav til danske forsikringssekskaber.

Et selskab, som er koncentreret om en bestemt branche, vil eksempelvis være mere eksponeret, mens diversifikation mellem lande og/eller brancher vil føre til lavere eksponering overfor risici. Det har betydning for den kapital, der skal være tilgængelig for at kunne honorere forpligtelser overfor forbrugerne.

Forsikringsvirksomheden skal hensætte, så den kan imødekomme forsikringstageres og begunstigedes krav. Værdiansættelse af aktiver og passiver sker efter de internationale regnskabsreglers definitionen på markedsværdi ("fair value").

Forsikringsvirksomheden skal investere efter et forsigtighedsprincip ("prudent person" princip). Dette betyder, at forsikringsvirksomheder skal investere i aktiver, så forsikringstagernes interesser varetages bedst muligt, dvs. at der er tilstrækkelig sikkerhed for, at forsikringssekskabet kan honorere forsikringstagernes krav. Virksomheden skal tillige udvise påpasselighed i forhold til finansielle risici, såsom risici som følge af koncentration af investeringerne.

I forslaget lægges op til nye regler for den kvantitative beregning af henholdsvis solvenskapitalkravet (SCR) og minimumskapitalkravet (MCR). Solvenskravet er den kapitalgrænse, som udløser tilsynsreaktioner. Minimumskapitalkravet er den grænse, som kræver øjeblikkelige indgreb fra tilsynsmyndigheden.

Efter direktivforslaget skal forsikringsvirksomhederne hvert år offentliggøre en rapport om deres solvens og finansielle situation.

Solvenskravet skal beregnes mindst en gang hvert år. Når en virksomhed opfylder solvenskravet, betyder det, at der er tilstrækkelig kapital til at kunne modstå betydelige kriser⁵. Forsikringsvirksomheder kan bruge en standardformel til beregningen af SCR, eller de kan søge tilsynet om tilladelse til at bruge en specialdesignet intern model. Det vil sige modeller, der tager højde for forholdene i de enkelte selskaber, og er udarbejdet af selskabet selv. Tilsynet har beføjelser til at kræve fx en genopretningsplan, hvis solvenskravet ikke opfyldes.

⁵ Kapitalkravet kan ikke fastlægges så alle kriser vil kunne modstås. Men det fastlægges til et niveau så betydelige sandsynlige kriser vil kunne modstås. Rent teknisk gøres det ved at fastlægge en grænse for hvilke type kriser kapitalkravet skal kunne modstå. Af sandsynlige kriser, accepteres kun at kriser - der på baggrund af matematiske modeller forventes hvert 200. år - ikke kan modstås med de fastlagte kapitalkrav.

Hvis tilsynet efter tilsynsprocessen vurderer, at en forsikringsvirksomheds faktiske risici ikke understøttes tilstrækkeligt i det beregnede kapitalkrav, kan tilsynet pålægge virksomheden et højere kapitalkrav.

Ledelsen i forsikringsvirksomheder har det fulde ansvar for, at virksomheden lever op til kravene i Solvens II-direktivet. De skal efter forslaget have nedskrevne retningslinjer for interne kontroller, intern revision, risikostyring og for evt. outsourcing. Forsikringsvirksomhederne skal foretage en egen risiko- og solvensvurdering, som tilsynet skal informeres om.

Gruppetilsyn

Kommissionen foreslår endvidere en ændring af de gældende regler om tilsyn med grænseoverskridende forsikringskoncerner. Forslaget introducerer det såkaldte "gruppetilsyn". For hver forsikringsgruppe vil en enkelt medlemsstats tilsyn blive udpeget som gruppetilsyn og få konkrete koordinations- og beslutningskompetencer. Gruppetilsynet er som udgangspunkt dét tilsyn, som fører tilsyn med moderselskabet i en forsikringskoncern.

Gruppetilsynet får efter forslaget hovedansvaret for de centrale dele af tilsynet med gruppen: Gruppensolvens, transaktioner internt i gruppen, risiko-koncentration, risikostyring og interne kontroller i gruppen. Gruppetilsynets opgaver skal udøves i tæt samarbejde med de lokale tilsynsmyndigheder, som har tilsyn med de enkelte selskaber i gruppen.

For at sikre et effektivt gruppetilsyn indeholder forslaget regler om informationsudveksling mellem tilsynsmyndighederne, der bl.a. forpligter tilsynsmyndighederne til at rådføre sig med hinanden forud for vigtige beslutninger.

Gruppestøtte

Kommissionen foreslår også, at et moderselskab skal kunne benytte overskydende kapital ("gruppestøtte") i koncernen, dvs. kapital ud over solvenskapitalkravet som kapitalgrundlag i et datterselskab. Herudover kan positive diversifikationseffekter (reduktion af risiciene bl.a. som følge af spredning af forsikringerne på flere lande) reducere det samlede kapitalkrav til koncernen. På baggrund af en juridisk erklæring fra moderselskaber skal gruppestøtten kunne dække en del af et datterselskabs kapitalkrav. Koncernstøtten til et datterselskab kan maksimalt være forskellen mellem minimumskapitalkravet og solvenskapitalkravet i datterselskabet. Hvis datterselskabet kommer i økonomiske problemer skal moderselskabet overføre gruppestøtten til datterselskabet i henhold til erklæringen.

Efter forslaget kan forsikringsgrupper søge om tilladelse til at bruge en intern model til beregning af gruppens samlede kapitalkrav samt til kapitalkravene i de enkelte selskaber i gruppen. Såfremt der ikke kan opnås enighed mellem gruppetilsynet og de nationale tilsyn om en sådan ansøgning, er det gruppetilsynet, som træffer den endelige afgørelse herom.

Formandskabets forslag

Det franske formandskab har fremsat forslag til kompromis, jf. nedenfor.

Gruppetilsyn og samarbejde mellem tilsyn

Formandskabet nedtoner gruppetilsynets rolle i forhold til Kommissionens udspil.

Formandskabet foreslår, at beslutninger om koncernforhold træffes i en såkaldt samarbejdskomite, hvor alle koncernselskabernes tilsynsmyndigheder deltager. Beslutningerne træffes som fælles beslutninger i enighed, og de skal efterfølgende håndhæves af de deltagende myndigheder efter reglerne i det land, hvor myndigheden er beliggende. Hvis der ikke kan træffes en fælles beslutning eller, hvis moderselskabets tilsynsmyndighed og tilsynsmyndigheden til et datterselskab ikke kan blive enige, træffes afgørelser om oprettelse og betingelserne for medlemskab af "gruppen" m.v. samt om interne forhold i gruppen af moderselskabets tilsynsmyndighed. Det er fx godkendelse af interne modeller til beregning af kapitalkrav for koncernen.

Formandskabet foreslår endvidere, at tilsynet med datterselskaber i en forsikringskoncern som udgangspunkt sker i et samarbejde mellem moderselskabets tilsynsmyndighed og tilsynene i datterselskabernes hjemland.

Tilsynet i datterselskabets hjemland fører tilsyn med datterselskabets solvens- og minimumskapitalkrav.

Tilsynsmyndigheden i datterselskabets hjemland skal meddele moderselskabet og tilsynet i dette land, hvis en kapitaltilførsel til et datterselskab er nødvendig og en forudsætning for, at datterselskabet kan opretholde sin tilladelse til at drive virksomhed.

Det foreslås, at tilsynsmyndighedernes EU-samarbejdsorganisation - CEIOPS – fungerer som mægler ved uenighed mellem to tilsynsmyndigheder.

Gruppestøtte

Formandskabet har foreslået, at gruppestøtte højest må kunne udgøre halvdelen af forskellen mellem solvenskravet og minimumskapitalkravet i et datterselskab. Et selskab skal altid opfylde kravet om minimumskapital.

Efter gruppestøtten er godkendt af relevante myndigheder, har koncernledelsen mulighed for at overføre denne til datterselskaber uden udsættelse fra direktion og bestyrelse i datterselskaberne, eller administrative og retlige myndigheder.

Hvis et datterselskab ikke overholder solvenskapitalkravet, skal der kunne overføres midler fra andre selskaber, herunder fra datterselskaber, der ikke har medregnet gruppestøtten, hvis disse ligger over solvenskapitalkravet.

I en krisesituation, hvor koncernen ikke har tilstrækkelig egenkapitalmidler til at opfylde minimumskapitalkravet i alle selskaberne, skal kapitalen fordeles mellem moder- og datterselskaberne. Et selskab skal altid opfylde kravet om minimumskapital, og der kan derfor ikke flyttes kapital fra et selskab, der alene opfylder minimumskapitalkravet.

Kapitaldækning relateret til aktiekursrisici

I Kommissionens forslag beregnes kapitalkravet til forskellige aktiver efter samme principper. Formandskabet foreslår en afvigelse herfra i forhold til aktier.

For at reducere konsekvenserne for kapitalkravet relateret til ændringer i aktiekurser har Formandskabet foreslået, at en risikofaktor for aktier kan beregnes på to måder:

(1) som en fast procentdel af aktieeksponeringen, dvs. en større aktieeksponering alt andet lige øger kapitalkravet

(2) ud fra forsikringsforpligtelsernes varighed, dvs. perioden fra den forsikrede indskyder betaling til at selskabet skal udbetale forsikring, pension mv. Hypotesen er, at jo længere varighed på forpligtelserne, jo mindre risiko er der ved at eje aktier, og dermed kan kapitalkrav alt andet lige reduceres.

Begge metoder kan kombineres med en udjævningsmekanisme over konjunkturføløb, som skal reducere virkningerne af udsving i aktiekurserne særligt ved fald i aktiekurserne (den såkaldte procykliske effekt) på kapitalkravet.

Særlige bonushensættelser

Formandskabet har foreslået, at betingelserne for medtagelse af forsikringstagerens andel af opsparet overskud ved solvensberegningen (særlige bonushensættelser) skærpes i forhold til de nuværende regler. De særlige bonushensættelser vil kunne indgå i et datterselskabs egenkapital men vil ikke kunne indgå som gruppestøtte eller som grundlag for grænseoverskridende virksomhed. Særlige bonushensættelser er tilladt og benyttes i Danmark til opfyldelse af krav til særlig god kapital.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i Traktatens artikel 47, stk. 2, og artikel 55. Forslaget skal vedtages efter den fælles beslutningstagning i Traktatens artikel 251.

Nærhedsprincippet

Direktivforslagets formål er bl.a. at give forsikringsvirksomheder ensartede regler inden for det indre marked. Kommissionen anfører, at formålet med direktivforslaget bedst kan opnås ved at regulere på fællesskabsplan.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets økonomiudvalg stemte om forslaget den 7. oktober 2008. Europa-Parlamentet forventer at afgive udtalelse om forslaget i december 2008.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Gældende dansk ret findes i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser, særligt bekendtgørelserne om solvens og driftsplaner og om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. Direktivet er et rammedirektiv, og derfor kendes alle lovgivningsmæssige konsekvenser ikke, for gennemførelsesforanstaltningerne er endelig fastlagt.

Statsfinansielle konsekvenser

Ved en vedtagelse af SOLVENS II-forslaget forventes øgede offentlige udgifter til nye medarbejdere i Finanstilsynet i forbindelse med gennemførelsen. Finanstilsynet vil blandt andet fremover skulle godkende virksomhedernes meget omfattende interne modeller for beregning af solvensbehov. Finanstilsynets udgifter finansieres ved afgifter pålagt de finansielle virksomheder under tilsyn og de øgede udgifter vil derfor modsvares af øgede indtægter på finansloven.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

De risikobaserede kapitalkrav, der lægges op til i Solvens II forslaget, vil fremme effektiv risikostyring og sund diversifikation af risici i forsikringsbranchen og dermed sikre en bedre kapitalallokering til gavn for samfundet som helhed. Det vil samtidig kunne øge forbrugere og virksomheders sikkerhed for deres tilgodehavender og dermed øge tilliden til branchen.

I Danmark er der allerede taget skridt i retning af risikobaserede kapitalkrav. Dele af den forventede effekt af risikobaserede kapitalkrav er derfor allerede opnået i Danmark. På kort sigt vil de nye regler medføre implementeringsomkostninger for branchen.

Da der er tale om et rammedirektiv kan størrelsesordenen af de samfundsmæssige konsekvenser først fastlægges, når detaljerne i reguleringen bliver fastlagt i udfyldende forordninger.

På længere sigt vil harmonisering af regler på EU-niveau endvidere kunne øge den grænseoverskridende integration og konkurrencen i sektoren til gavn for borgerne i EU.

Høring

Forslaget har været i høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor samt til en række organisationer, hvis medlemmer forventes berørt af forslaget. Fristen for indgivelse af kommentarer var onsdag den 22. august 2007. Der er tale om et omfangsrigt direktiv, hvor det ikke var muligt for alle medlemmer af specialudval-

get at forholde sig til alle dele af direktivet og konsekvenserne for dansk regulering endnu. Høringssvarene skal ses i lyset heraf.

Følgende organisationer og myndigheder er hørt: Advokatrådet, Amdsrådsfor-
eningen, Sammenslutningen Danske Andelskassen, Beskæftigelsesministeriet,
Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Aktionærforening, Danske For-
sikringsfunktionærers Landsforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Dansk
Handel og Service, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, EU-repræsentationen, Finans-
forbundet, Finansministeriet, Finanstrådet, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen,
Foreningen Registrerede Revisorer, Foreningen Statsautoriserede Revisorer, For-
sikring og Pension, Forsikringsmæglerne's brancheforening, Fødevareministeriet,
Hovedorganisation for Offentlige og Privat Ansatte, Håndværksrådet, Indenrigs-
ministeriet, Investeringsforeningsrådet, Justitsministeriet, Kommunernes Lands-
forening, Konkurrencestyrelsen, Københavns Fondsbørs, Landbrugsrådet, Ny-
kredit, Realkreditrådet, Skatteministeriet, Statsministeriet, Udenrigsministeriet,
Videnskabsministeriet, Værdipapircentralen, Økonomi- og Erhvervsministeriet.
Høringssvarene er beskrevet i den kommenterede dagsorden oversendt forud for
ECOFIN den 2. juni 2008.

Forslaget har senest været drøftet på et møde den 5. september 2008 i EU-
Specialudvalget for den finansielle sektor. På mødet var der tilslutning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 14.
september 2007. Forslaget blev forelagt til orientering den 30. november 2007
forud for rådsmødet (ECOFIN) den 4. december 2007 i forbindelse med frem-
læggelsen af en fremskridtsrapport. Der er fremsendt grundnotat om det ændrede
forslag til Folketingets Europaudvalg den 28. april 2008. Forslaget blev forelagt til
orientering den 30. maj 2008 forud for ECOFIN-mødet den 3. juni 2008, hvor
der blev fremlagt en fremskridtsrapport om forslaget. Forslaget blev forelagt med
forhandlingsoplæg forud for ECOFIN-mødet den 7. oktober 2008.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens udspil.

Særlige bonushensættelser er tilladt i Danmark og benyttes til opfyldelse af kapi-
talkrav. Regeringen lægger vægt på, at denne mulighed også vil eksistere fremover.

Beregningen af solvenskravet skal i overensstemmelse med formålet med direkti-
vet ske på en måde, så det afspejler forsikringsvirksomhederne reelle risici, herun-
der investeringsrisici. Der skal være en tilstrækkelig grad af offentlighed om sol-
vensbehovet for selskaberne.

Tilsynsmyndighederne skal sikres muligheder for at føre et effektivt tilsyn med forsikringsselskaber, der er datterselskaber i forsikringskoncerner, herunder at håndtere nedbrudssituationer for forsikringsvirksomheder omfattet af gruppestøtte.

Andre landes holdning

De øvrige EU-lande støtter generelt principperne i forslaget om et risikobaseret tilsyn. Der forhandles fortsat om fordeling af opgaver i forbindelse med tilsyn af forsikringskoncerner, gruppestøtte, særlige bonushensættelser og kapitaldækning af aktiekursrisiko.

Dagsordenspunkt 2c: Direktivet om investeringsinstitutter (UCITS)

Resumé

Kommissionen har fremlagt ændringsforslag vedrørende regler for investeringsinstitutter, det såkaldte UCITS-direktiv⁶. Et centralt element er at skabe et fælles grundlag for grænseoverskridende fusioner, således at investeringsinstitutterne bedre kan opnå stordriftsfordele til gavn for investorerne. På det kommende ECOFIN ventes formandskabet at søge politisk enighed om forslaget.

KOM(2008)458

Baggrund og indhold

Kommissionen har fremlagt ændringsforslag til direktiv 85/611/EØF om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer, det såkaldte UCITS-direktiv.

UCITS-direktivet fra 1985 havde til formål at forbedre forretnings- og investeringsmulighederne for såvel erhvervslivet som investorer gennem en integration af EU-markedet for investeringsfonde. Direktivet har dannet baggrund for udviklingen af investeringsinstitutter i Europa. I juni 2007 forvaltede investeringsinstitutter aktiver til en værdi af seks billioner euro (6.000 mia. euro). Investeringsinstitutter tegner sig for omkring 75 % af markedet for investeringsfonde i EU. I Danmark berører forslaget udelukkende investeringsforeninger.

En investeringsforening er en forening, hvor medlemmerne investerer i fællesskab. Dermed kan risikoen i forhold til at købe enkeltpapirer for den enkelte reduceres. I praksis bliver man medlem ved at købe en andel i foreningen. Eventuelle tab dækkes af den enkelte investor. Tilsynsmyndighedernes rolle er at sikre, at de regler der gælder overholdes og at de nødvendige informationer i relation til investeringsforeningerne er tilgængelige og forståelige for borgeren.

Formålet med ændringsforslaget er dels at give investeringsinstitutter mulighed for at udnytte stordriftsfordele ved at skabe grundlag for grænseoverskridende fusioner til gavn for investorerne dels at styrke forbrugerbeskyttelsen ved at sikre, at investorerne modtager klar, letforståelig og relevant information, når de investerer i investeringsinstitutter, der er omfattet af direktivet.

Formandskabet har tilføjet et forslag om et administrationsselskabspas, der vil give adgang til at et administrationsselskab i ét medlemsland kan administrere et investeringsinstitut, der er hjemmehørende i et andet.

Forslaget forventes færdigbehandlet af Rådet og Europa Parlamentet i anden halvdel af 2009 med henblik på, at ændringerne kan træde i kraft i midten af 2011.

⁶ UCITS står for "Undertaking for Collective Investment in Transferable Securities".

Konkrete elementer i forslaget uddybes nedenfor.

Grænseoverskridende markedsføring af investeringsinstitutter

Kommissionen ønsker at fjerne de administrative hindringer for grænseoverskridende markedsføring af investeringsinstitutter for at øge udbuddet til investorer. Der stilles forslag om, at et investeringsinstitut, der ønsker at markedsføre sig i et værtsland (dvs. en anden medlemsstat end instituttets hjemland) skal indsende en anmeldelse til de kompetente myndigheder i sit hjemland. Hjemlandets myndigheder skal kontrollere, at oplysningerne i anmeldelsen er korrekte og sende anmeldelsen til de kompetente myndigheder i værtslandet sammen med en erklæring om, at investeringsinstituttet overholder sine forpligtelser efter direktivet, hvorefter investeringsinstituttet kan markedsføre sig i værtslandet. Således er det hjemlandets godkendelse af investeringsinstitutter, der gælder og værtslandet skal kunne stole på validiteten af denne godkendelse.

Central investorinformation

Kommissionen foreslår, at styrke informationen til investorerne ved at erstatte de nuværende krav til information (det såkaldte forenkede prospekt) med det, der kaldes "central investorinformation." Det er et dokument med en række nøgleoplysninger, som investorerne kan benytte til at træffe deres investeringsbeslutning. Den centrale investorinformation skal kunne anvendes uden ændringer i alle medlemslande.

Grænseoverskridende fusioner

De europæiske investeringsinstitutter er i gennemsnit kun 1/5 så store som de tilsvarende amerikanske institutter. For at europæiske institutter bedre skal kunne udnytte de stordriftsfordele større institutter vurderes at have, foreslår Kommissionen, at der indføres fælles regler for fusioner i EU. Hensigten er, at gøre det nemmere for investeringsinstitutter at fusionere over landegrænser. Der vil blive indført fælles EU-regler for fusioner og ensartede krav til investeroplysningen.

Som et led heri foreslås, at krav om godkendelse fra deltagerne side i en generalforsamling kun stilles, hvis den nationale lovgivning foreskriver dette. Er det tilfældet, kan det maksimalt kræves, at 75 % af de fremmødte deltagere skal stemme for godkendelsen.

Kommissionen foreslår, at deltagerne (i både det ophørende og det fortsættende investeringsinstitut) her ret til omkostningsfrit at indløse andele eller aktier forud for fusionen fra det tidspunkt, hvor investeringsinstitutterne har underrettet dem om den påtænkte fusion.

Endelig foreslås, at ansvaret for dækning af fusionsomkostningerne ikke må påhvile deltagerne i det ophørende og/eller fortsættende investeringsinstitut. Disse omkostninger påhviler forvalteren/fondsudbyderen.

Master-feeder strukturer

Som et alternativ til egentlig fusion foreslår Kommissionen at det skal være muligt at etablere fleksible strukturer, såkaldte "master-feeder-strukturer", der giver institutterne mulighed for at udnytte potentielle stordriftsfordele. Da kan et investeringsinstitut (feeder-instituttet) investere alle sine aktiver i et andet investeringsinstitut (master-instituttet). Forvaltningen af aktiver fra forskellige feeder-institutter kan derved samles i én enhed, samtidig med at feeder-institutternes lokale tilstedeværelse på de enkelte markeder fastholdes.

Øget samarbejde mellem tilsynsmyndigheder

Kommissionen påpeger, at direktivændringerne vil øge samarbejdsmulighederne mellem de nationale tilsynsmyndigheder samt styrke og øge informationsudvekslingen tilsynene imellem. De nationale tilsyn får derved bedre og hurtigere informationer fra de andre tilsynsmyndigheder og i tilfælde af krisesituationer er der nemmere adgang til oplysninger fra andre EU-lande.

Indførelse af et administrations-selskabspas

Formandskabet har præsenteret et forslag til bestemmelser om et administrations-selskabspas.

Formandskabet ønsker med administrations-selskabspasset at øge konkurrencemulighederne på området og herved sænke omkostningerne. Samtidig ønskes et mere effektivt indre marked for UCITS, hvor gennemsigtigheden for den enkelte forbruger ligeledes forbedres. Der vil for investorerne kunne forefindes et større antal finansielle produkter at vælge imellem.

Administrations-selskabspasset skal give et administrations-selskab i ét medlemsland mulighed for at administrere et investeringsinstitut, der er hjemmehørende i et andet. Tilsynet med administrations-selskabet⁷ vil blive varetaget i det ene medlemsland (hjemlandet for administrations-selskabet), mens tilsynet med investeringsinstituttet⁸ vil blive varetaget af det andet medlemsland (hjemlandet for investeringsinstituttet).

Det foreslås, at medlemsstaternes kompetente myndigheder samarbejder i deres tilsynsarbejde, herunder bl.a. forsyner hinanden med de oplysninger, der er nødvendige for et effektivt tilsyn. Hvis tilsynsmyndighederne i investeringsinstituttets hjemland har mistanke om mangler i administrations-selskabets administrationspraksis af investeringsinstituttet skal de kontakte tilsynsmyndighederne i administrations-selskabets hjemland.

⁷ Herunder regulering af administrations-selskabets organisation, delegation og risikostyringsprocesser. Tilsynet skal også sikre, at selskabet er i stand til at administrere investeringsinstituttet.

⁸ Herunder i relation til investeringsinstituttets juridiske struktur, godkendelse af instituttet, investeringspolitikker/grænser, prisberegning af investeringsinstitutandele mv.

Det foreslås i øvrigt, at en medlemsstats kompetente myndighed efter anmodning skal tillade, at en anden medlemsstats kompetente myndighed deltager ved tilsynsaktiviteter på medlemsstatens område i begge lande.

Hjemmelsgrundlag

Direktivforslaget bygger på Traktatens artikel 47, stk. 2. Forslaget er omfattet af den fælles beslutningstagning.

Nærhedsprincippet

Det er den danske regerings vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da ensartede konkurrencevilkår og forbrugerbeskyttelse i EU samt øget grænseoverskridende konkurrence bedst opnås gennem fælles regler.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentets Økonomiudvalg vil stemme om direktivforslaget.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v. (LIS) indeholder regler om

- Grænseoverskridende fusioner, der er snævre end bestemmelsen i direktivforslaget.
- Regler om grænseoverskridende markedsføring i overensstemmelse med det gældende direktiv.
- Regler om forenkledede prospekter i overensstemmelse med det gældende direktiv.

De foreslåede regler om grænseoverskridende fusioner vil medføre behov for en ændring af fusionsreglerne i LIS samt særlige selskabsretlige regler, som skal anvendes ved fusioner over grænserne af investeringsinstitutter. Herudover skal der i Lov om finansiel virksomhed (FIL) indføres en pligt for depotselskabet til at kontrollere fusionsplanen.

De foreslåede regler om at etablere mulighed for oprettelse af master-feeder-strukturer, betyder at der skal indføres regler herom i LIS.

De foreslåede regler om grænseoverskridende markedsføring, vil medføre et behov for at ændre de gældende regler i LIS om markedsføring.

De foreslåede regler om investorinformation, betyder at reglerne i LIS om, at investeringsforeninger skal udarbejde et forenklet prospekt, skal erstattes af regler om udgivelse af en standardiseret investorinformation.

De foreslåede regler om et administrationsselskabspas, vil medføre behov for omfattende ændringer i LIS og i FIL. Der skal skabes mulighed for at administrere eller blive administreret over grænserne og betingelserne herfor. Der skal indføres

regler om hvilket lands ret, der skal gælde for forholdet og hvilket lands tilsynsmyndigheder, der er kompetente m.v.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at ville øge ressourcebehovet i Finanstilsynet som følge af nye investeringsprodukter, der skal godkendes og tilsyn relateret til administrationselskabsasset. Finanstilsynets ydelser er brugerfinansierede og udgifterne hertil betales derfor af sektoren.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget giver EU-investeringsinstitutter og administrationselskaber en lettere adgang til det danske marked og vil dermed medføre en øget konkurrence. Derudover får de danske investeringsforeninger og administrationselskaber lettere adgang til udenlandske markeder. Samtidig giver forslaget investeringsforvaltningsselskaberne og investeringsforeningerne samt deres distributører mulighed for at tilbyde investorerne nye produkter (master feeder fonde).

Kommissionen har udarbejdet en rapport vedrørende konsekvenserne af direktivændringerne.⁹ Heri vurderer Kommissionen blandt andet, at de foreslåede ændringer kan forventes at munde ud i både omkostningsbesparelser for branchen og investorerne og dynamiske fordele takket være en skærpet konkurrence og produktivitetstevninger.

Høring

Kommissionens forslag og formandskabets forslag om administrationselskabsasset har været sendt til skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor.

Finansforbundet fremførte at de generelle selskabsretlige direktiver vedr. grænseoverskridende fusioner samt SE-direktivet indeholder regler for, hvorledes man skal forholde sig med hensyn til etablering af strukturer for medarbejderindflydelse. Det vil være særdeles u hensigtsmæssigt, hvis UCITS-direktivets fusionsregler ikke kommer til at indeholde tilsvarende indflydelsesregler eller henviser til eksisterende regler.

InvesteringsForeningsRådet (IFR) ønskede en afklaring af, hvilke fusionsregler, der kommer til at gælde nationalt. Det blev påpeget, at der er tale om vidtgående regler i direktivforslaget, der tager udgangspunkt i fondsmodellen og ikke i den danske model med juridiske personer. I Danmark er investorthensyn allerede varetaget på anden vis. IFR ønsker at bibeholde de danske regler for nationale fusioner herunder generalforsamlingerne. IFR udtrykte glæde for master-feeder konceptet, men fremførte at disse regler bør tilpasses den danske model, da det ellers ikke vil være muligt for danske investeringsforeninger at anvende master-feeder strukturen.

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/investment/docs/legal_texts/framework/summary_da.pdf

Finansrådet kommenterede ligeledes punktet, der omhandlede grænseoverskridende fusioner og spurgte, hvorvidt de nationale danske regler kan bibeholdes. Finansrådet foreslog, at der kunne være valgfrihed til at benytte begge regelsæt - henholdsvis det danske og det europæiske. Depotselskaberne bør endvidere ikke have tilsynsopgaver i forbindelse med fusioner. Finansrådet påpegede endvidere, at det er vigtigt at behandle investorerne rimeligt i forhold til omkostningsfordelingen ved de grænseoverskridende fusioner. Det bør derfor ikke forbydes at afkræve indløsningsfradrag fra de investorer, der forlader en "fond", der fusioneres ind i en anden fond og ophører, da omkostningerne ellers alene må bæres af de øvrige investorer. Finansrådet understregede ligeledes, at det er ønskeligt, at det præciseres, hvilke nationale markedsføringsregler, der ønskes bibeholdt.

Vedrørende forslaget om et administrationsselskabspas har Finansrådet påpeget vigtigheden af, at der ikke opstår et dobbelttilsyn ved at både administrationsselskabets hjemlands tilsyn og investeringsinstitutets hjemlands tilsyn, fører tilsyn med de samme områder.

Finansrådet har i øvrigt fremført, at det bør være muligt for investeringsinstitut at have et depotselskab, der har hjemsted i et andet land end det pågældende investeringsinstitut.

Endelig har Finansrådet fremført, at forslaget ved definitionen af et investeringsinstituts hjemland ikke tager højde for et investeringsinstitut, der ikke har udpeget et administrationsselskab.

Dansk aktionærforening finder, at der er et klart behov for at beskytte minoritetsinvestorer. Der bør som en del af den fri konkurrence og "level playing field" principperne være de samme beskyttelsesmekanismer i relation til investeringsforeninger og investeringsfonde, som i forhold til aktieselskaber. Det skal være muligt for minoritetsinvestorerne at komme ud af deres investering, uden at blive pålagt særlige omkostninger, gebyrer eller kurstab, hvis der sker ændringer i forudsætningerne for investeringen. Det kan både være fusioner og etableringer af master-feeder ordninger, besluttet af en majoritetsinvestor, en gruppe af store investorer eller fonden. Mekanismer svarende til indløsningsretten og muligheden for en uafhængig vurdering i aktieselskabsloven bør også gælde i forhold til investeringsforeninger og fonde. Foreningen finder endvidere, at det som hovedregel bør være forbudt at kræve indløsningsfradrag fra de investorer, der forlader en "fond", der fusioneres ind i en anden fond og ophører, da omkostningerne bør bæres af de, der er ansvarlige.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere være forelagt Folketingets Europaudvalg. Nærhedsnotat er oversendt den 19. august 2008. Grundnotat er oversendt den 4. september 2008 og et revideret grundnotat er oversendt den 28. oktober 2008.

Holdning*Dansk holdning*

Regeringen kan støtte direktivændringerne og deres formål.

Andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes ikke.

Dagsordenspunkt 2d: Direktivet om indskydergarantiordninger

Resumé

Forslaget har til formål at øge indskydergarantien på EU-plan ved indskud i et kreditinstitut. Beløbsgrænsen foreslås forhøjet fra 20.000 euro til 50.000 euro inden 30. juni 2009. Fra 31. december 2011 foreslås en yderligere forhøjelse til 100.000 euro. Direktivet følger en hasteprocedure, således at direktivet kan træde i kraft den 31. december 2008. På det kommende ECOFIN forventes formandskabet at søge politisk enighed.

KOM(2008)661

Baggrund og indhold

Kommissionen har fremsat ændringsforslag til direktivet om indskudsgarantiordninger (94/19/EF). Ændringsforslaget følger en hasteprocedure, således at direktivet kan træde i kraft den 31. december 2008.

Indskudsdirektivet har til formål at beskytte indskydere, hvis et kreditinstitut (herefter institut) går i betalingsstandsning eller konkurs.

Som følge af udviklingen og uroen på finansmarkederne enedes ECOFIN den 7. oktober 2008 at tage de nødvendige skridt til at få genoprettet tilliden til den finansielle sektor og beskytte indskydere, blandt andet ved, at alle medlemsstater, foreløbigt for en periode på mindst et år, skulle stille indskudsgaranti til enkeltpersoner for et beløb på mindst 50.000 euro, idet mange medlemslande dog besluttede at forhøje deres minimumsdækning til mindst 100.000 euro.

Forslaget vil

- reducere tidsfristen for udbetalinger af dækkede beløb,
- fjerne muligheder for at beregne selvrisiko hos indskydere,
- øge minimumsdækningen og ændre dækningsområdet, og
- fremme samarbejde mellem EU-landenes garantiordninger.

Udbetalingsfrister

Det foreslås at reducere udbetalingsfristen til tre dage uden mulighed for forlængelse. Det foreslås, at fristen løber fra det tidspunkt, hvor tilsynene har konstateret, at et berørt institut efter deres opfattelse ikke er i stand til at tilbagebetale indskud, eller en domstol har afsagt kendelse, som indebærer, at indskydernes mulighed for at hæve deres indskud over for instituttet suspenderes.

Selvrisiko hos indskydere

Det foreslås at fjerne muligheden for at indføre et selvriskoelement hos indskydere. Princippet om selvrisiko har destabiliseret indskyderes tryghed ved at have anbragt midler hos institutter.

Dækning

Det foreslås at hæve minimumsdækningen i to trin. Pr. 15. oktober 2008 skal dækningen være mindst 50.000 euro. Pr. 31. december 2009 skal dækningen forhøjes til mindst 100.000 euro.

Det foreslås, at kun detailkunder skal være omfattet af dækningen. Detailkunder defineres som privat personer. Dog kan lande vælge, at andre kategorier af kunder bliver omfattet af dækningen.

Det foreslås at fjerne mulighed for højere eller mere omfattende dækning af indskud, fx fuldstændig dækning af særlige indlån.

Det foreslås, at medlemslandene fortsat kan udelukke indskud fra dækning eller kan nedsætte dækningen, men at muligheden begrænses, idet følgende gældende udelukkelsesmuligheder ophæves, (dvs. at de med forslaget vil være omfattet af dækning):

- indskud fra finansieringsinstitutter,
- indskud fra forsikringselskaber, pensionsfonde og pensionskasser
- indskud fra kommunale og regionale myndigheder
- indskud fra institutter for kollektiv investering
- indskud fra direktører og andre medlemmer af ledelsen, herunder nære pårørende, fra indehavere af mindst 5% af kapitalen, fra de ansvarlige revisorer samt fra personer med lignende status i andre selskaber i samme koncern
- indskud fra andre selskaber i koncernen
- visse særligt forrentede indskud, som har bidraget til at forværre instituttets situation.

Det foreslås endvidere, at tilpasninger af beløbet, herunder midlertidige forhøjelser for dækning fremover henlægges under komitologi-procedure, således at der kan udvises handlekraft, særligt i nødsituationer.

Grænseoverskridende samarbejde

En filial af et udenlandsk institut kan tilslutte sig indskudsgarantiordningen i et andet EU-land (topping-up), hvis dækningen i værtslandet er højere end dækningen i instituttets hjemland. Adgangen til at tilslutte sig garantiordningen i værtslandet skal sikre, at institutterne kan konkurrere på samme vilkår. Det foreslås, at garantiordninger over landegrænserne er forpligtet til at samarbejde.

Det franske formandskab

Formandskabet har under forhandlingerne overvejet en harmonisering af dækningsbeløbet og sætte mindre ambitiøse, men mere realistiske, udbetalingsfrister.

Dansk fokus under forhandlingerne har særligt været at få bevaret den eksisterende mulighed for at have fuld dækning af særlige indlån (artikel 7.3 i direktiv 94/19/EF). I mere end 20 år har indskydergarantien i Danmark tilbudt fuld dækning af særlige indlån.

Formandskabet har foreslået følgende kompromiser:

Dækningsbeløb

Pr. 31. december 2011 foreslås dækningsbeløbet forhøjet og harmoniseret til 100.000 euro. Kommissionen forpligter sig til at foretage en vurdering inden 31. december 2009. Hvis kommissionens analyser skulle vise, at dette ikke er nødvendigt, skal kommissionen fremsætte et forslag om, at denne forhøjelse og harmonisering ikke gennemføres.

Dækningsområde

Lande, der pr. 1. januar 2008 tilbød indskydere fuld dækning på særlige indlån, får mulighed for at videreføre fuld dækning af særlig indlån ud fra sociale hensyn.

Komitologibeføjelser

Det foreslås, at komitologi beslutninger vedrørende tilpasninger af dækningsbeløb kun kan finde anvendelse for at tage højde for inflation.

Muligheden for at foretage midlertidige forhøjelser af dækningsbeløbet ved brug af en hastende komitologiprocedure foreslås slettet af forslaget.

Udbetalingsfrister

Det foreslås, at udbetalingsfristen sættes til 20 arbejdsdage når indskud bliver indisponible, med en mulighed for at udskyde udbetalinger yderligere 10 arbejdsdage.

Dato for at direktivet træder i kraft og skal være implementeret

Det foreslås, at medlemslandene sætter de nødvendige love og bestemmelser i kraft inden 30. juni 2009, herunder forhøjelse af dækningsbeløb til mindst 50.000 euro. Harmonisering af dækningsbeløb til 100.000 euro træder i kraft pr. 31. december 2011. Udbetalingsfrister træder i kraft senest den 30. juni 2010.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er baseret på Traktatens art. 47, stk. 2 og er omfattet af art. 251 – den fælles beslutningstagning. Direktivet følger en hasteprocedure, således at direktivet kan træde i kraft den 31. december 2008.

Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet forventes at udtale sig inden udgangen af 2008.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Direktivforslagets område er reguleret i lov om en garantifond for indskydere og investorer med tilhørende bekendtgørelse.

Danmark har udelukket visse indskud fra at være omfattet af dækning. Der er tale om indskud fra direktører og bestyrelsesmedlemmer samt selskaber som indgår i koncern med det pågældende institut. Hertil kommer indskud fra indskydere eller investorer, der ejer 10 % eller mere af kapitalen. Endvidere udelukkes institutter, som er bidragspligtige til Garantifonden.

Endvidere har Danmark indført en mere omfattende dækning for så vidt angår visse særlige indskud, herunder skattebegünstigede opsparingsordninger og deponerede midler i forbindelse med huskøb.

Lov om en garantifond for indskydere og investorer samt tilhørende bekendtgørelse skal ændres.

Statsfinansielle konsekvenser

Der vurderes ikke at være statsfinansielle konsekvenser. Udgifter til indskydergaranti dækkes af institutterne.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har til formål at øge trygheden hos detailkunder for indskud af mellemstore beløb i institutterne og kan derigennem bidrage til at understøtte den finansielle stabilitet.

På grund af forslagets hastende karakter er der ikke udarbejdet en konsekvensanalyse af forslagets virkninger.

Kommissionen skønner, at 90 procent af alle indskud hos forbrugere vil være omfattet af dækning, hvis dækningen øges til mindst 100.000 euro. Dette vil være en stigning på 25 procent-point i forhold til den nuværende situation.

Høring

Finansrådet (FR) støtter bestræbelserne på at reducere udbetalingsfristen af hensyn til indskydere, men den må fastsættes under skyldig hensyn til det praktisk mulige. Tidsfristen må ikke sættes så kort, at det de facto bliver nødvendigt for garantiordningerne at have en større likvid beholdning. FR støtter øgning af dækningsbeløb til 50.000 euro, og er åbne over øgning af beløbet til 100.000 euro, såfremt der samles et flertal herfor mellem medlemslandene.

FR anbefaler, at de dækkede indskydere i direktivet omfatter såvel privatkunder som erhvervs kunder. FR anbefaler, at der foretages en totalharmonisering heraf. FR støtter, at 'særlige indlån', herunder navnlig pensionsopsparing, fortsat omfattes af den fulde dækning.

FR finder, at tilpasninger af dækninger bør træffes efter den almindelige beslutningsprocedure. FR støtter, at implementering må sættes realistisk.

Dansk Aktionærforening støtter at ændre indskydergarantidirektivet med meget kort gennemførelsesfrist. Foreningen anbefaler, at udbetalingsfristen skal være højst en uge. Foreningen finder, at indskudsgaranti principielt bør være en brutto ordning uden mulighed for at modregne eventuelle lån eller kreditter. Foreningen anbefaler endvidere at minimumsdækningen hæves til 50.000 euro hurtigst muligt, og at den hæves pr. 31. december til et beløb, der svarer til mindst 500.000 DKK. Endelig finder foreningen, at indskydergarantien principielt bør omfatte alle indskydere under dækningsområde.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg. Nærhedsnotat er fremsendt den 3. november 2008.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen støtter intentionen i Kommissionens forslag. Regeringen kan støtte, at dækningsbeløbet hæves til et niveau på 50.000 euro, men kan ikke umiddelbart tilslutte sig, at mindstedækningsbeløbet hæves til 100.000 euro. Regeringen er dog åben overfor en totalharmonisering af niveauet i EU givet, at der fortsat vil være mulighed for fuld dækning på særlige indlån.

Andre landes holdninger

Andre landes holdningen kendes ikke.

Dagsordenspunkt 3a: **Nedsat moms**

Resumé

Der ventes en drøftelse af Kommissionens forslag om nedsatte momssatser med henblik på at opnå politisk enighed. Forslaget indeholder bl.a. tekniske ændringer af gældende kategorier af varer og ydelser, der kan belægges med nedsat moms, samt indsættelse af nye kategorier, herunder restaurations- og cateringydelser. Desuden gøres en hidtil tidsbegrænset mulighed for anvendelse af nedsat moms på en række arbejdskraftintensive ydelser permanent.

KOM(2008)428

Baggrund

Kommissionen kom i juli 2007 med en meddelelse, som lægger op til en bred politisk debat om løsningsmodeller for nedsatte satser. Dette skete på baggrund af en rapport udarbejdet af Copenhagen Economics om hensigtsmæssigheden af nedsatte momssatser. Rapporten konkluderer bl.a., at én momssats i hvert enkelt medlemsland er det bedste valg ud fra et rent økonomisk synspunkt. Rapporten anbefaler endvidere, at medlemslandene i hvert enkelt tilfælde nøje overvejer, om andre redskaber end nedsat moms med fordel kan tages i brug for at nå et givent politisk mål.

På kort sigt mener Kommissionen, at der bør foretages en række udvidelser af systemet for nedsatte satser af hastende karakter i relation til områder, der efter Kommissionens opfattelse ikke kræver yderligere undersøgelser. Formålet med forslaget KOM(2008)428 er ifølge Kommissionen at sikre lige muligheder for medlemslandene, større gennemsigtighed og et velfungerende Indre Marked for så vidt angår nedsatte momssatser for ydelser, der leveres lokalt, herunder arbejdskraftintensive ydelser og restaurationsydelser.

Kommissionen har desuden meddelt, at den i løbet af efteråret 2008 vil fremlægge en analyse og eventuelle forslag i relation til nedsatte momssatser på energibesparende materialer og på andre miljøvenlige produkter eller ydelser. Baggrunden er inddragelsen af et fransk-britisk forslag i DER-konklusionerne fra marts 2008.

Indhold

Kommissionens forslag indeholder bl.a. følgende væsentlige ændringer:

- Listen med *arbejdskraftintensive ydelser* flyttes fra momssystemdirektivets annek IV til annek III vedrørende varer og tjenester, således at alle medlemslande permanent kan anvende nedsat moms (ned til 5 pct.) for arbejdskraftintensive ydelser.

Listen udvides samtidig med:

- renovering, reparation, ombygning, vedligeholdelse og rengøring af religiøse samlingssteder og kulturarvsteder samt historiske monumenter, som er anerkendt af den pågældende medlemsstat,

- have- eller landskabspleje og vedligeholdelse af haver, og
 - mindre reparationer af alle løsørengøremidler, dog ekskl. alle andre transportmidler end cykler, samt rengøring og vedligeholdelse af alle løsørengøremidler, samt
 - ydelser vedrørende personlig pleje
- *Restaurant- og cateringydelser* (dog ikke alkoholholdige drikkevarer) optages i momssystemdirektivets annekst III. Visse medlemslande har i dag særlige tilladelser til at have nedsat moms på disse ydelser, og med forslaget ønsker Kommissionen at give medlemslandene ens muligheder.

Derudover indeholder forslaget forskellige mindre indholdsmæssige og teknisk-redaktionelle tilpasninger vedrørende andre kategorier i annekst III.

Kommissionen anfører, at forslaget vil gavne små og mellemstore virksomheder og dermed er i overensstemmelse med Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse for disse virksomheder.

Retsgrundlag

Traktatens art. 93, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemslandene.

Nærhedsprincippet

Kommissionen mener, at forslaget skaber ens muligheder for alle medlemslande og ligebehandling af borgere. De nuværende regler om nedsatte momssatser kan kun ændres ved eller forlænges ved en fællesskabsretsakt og derfor er forslaget i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Høring

Forslaget har været sendt til høring hos relevante erhvervsorganisationer. med frist den 1. oktober 2008. Høringssvarerne er vedlagt som bilag til grundnotatet.

Kommissionen har haft forslaget i høring, og oplyser, at størstedelen af svarene støtter Kommissionens analyse og tilføjeisen i momssystemdirektivets annekst III af ydelser, der leveres lokalt. De støtter også Kommissionens fremgangsmåde med at handle hurtigt i relation de konkrete og hastende ting (nærværende forslag) samtidig med, at den brede drøftelse af systemet for nedsat moms foretages.

Resultaterne af høringen kan ses på:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/consultations/tax/article_4850_en.htm

Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Såfremt man fra dansk side måtte vælge at indføre nedsat moms på alle de kategorier, der er mulighed for efter forslaget, skønnes det at medføre et provenutab for staten på ca. 10,5 mia. kr. årligt. Differentieret moms må desuden forventes at medføre et produktivitetstab og øget spekulation.

Anvendelse af nedsatte satser kræver større informations- og kontrolressourcer og medfører derfor øgede omkostninger for staten.

En større anvendelse af nedsat moms i andre lande kan, hvis det alene vedrører lokale ydelser, have begrænsede negative direkte konkurrenceforvridninger for Danmark. En forskydning af forbrug til mere lokale ydelser vil imidlertid medføre mindre handel og eksportmuligheder.

Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Såfremt man fra dansk side måtte vælge at indføre nedsat moms på en eller flere kategorier af varer og ydelser, skønnes det at medføre øgede administrative omkostninger for de erhvervsdrivende, som skal håndtere flere momssatser.

Modstykket til et offentligt provenutab vil være en økonomisk gevinst for den del af erhvervslivet, der tilgodeses. Størrelsen afhænger af, hvor meget de vælger at øge fortjenesten henholdsvis sætte prisen på de relevante varer og ydelser ned. En differentiering af momsen, som er fuldt finansieret indenfor momssystemet, vil medføre en omfordeling af omsætning mellem sektorer.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Såfremt man fra dansk side måtte vælge at indføre nedsat moms på en eller flere kategorier af varer og ydelser, vil forslaget medføre ændringer i momsloven.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Et grundnotat er oversendt til udvalget den 6. oktober 2008.

Holdning

Dansk holdning

Danmark er imod anvendelsen af nedsat moms. Det skyldes, at de effekter man typisk ønsker at opnå gennem anvendelsen af nedsatte momssatser enten ikke er til stede eller kan opnås mere effektivt med andre midler.

Dertil kommer, at:

- Nedsat moms giver store provenutab, der skal kompenseres af andre potentielt mere forvridende skatter.
- Nedsat moms øger erhvervslivets administrative byrder.
- Nedsat moms på udvalgte varer eller tjenester medfører ikke nødvendigvis lavere priser, men fører delvist eller helt til højere avance.
- Den samlede beskæftigelse øges ikke.
- Nedsat moms på en ydelse, der kan grænsehandles, vil skabe et pres for nedsat moms i nabolandet.
- Nedsat moms på f.eks. reparationsydelser kan medføre, at efterspørgslen efter nye varer falder.

Konkrete forslag om nedsatte momssatser bør først drøftes efter, at ECOFIN har opnået enighed om principperne for det fremtidige regime for nedsat moms. Danmark vil således ikke medvirke til isolerede løsninger, der udvider anvendelsesområdet for nedsat moms. Derudover bør drøftelsen knyttes til skadevirkninger på det Indre Marked, effektivitet ift. fremme af sektorpolitiske mål, samt budgetmæssige konsekvenser.

Andre landes holdninger

Der ventes at være en række forskellige holdninger til forslaget.

Dagsordenspunkt 3b: Moms på finansielle tjenesteydelser og forsikringstjenesteydelser

Resumé

Formandskabet ventes at fremlægge en fremskridtsrapport, som giver en status for arbejdet i rådsarbejdsgruppen vedrørende direktivforslaget om moms på forsikrings- og finansielle tjenesteydelser.

Kommissionens forslag har bl.a. til formål at forbedre retssikkerheden for markedsdeltagerne og de nationale skattemyndigheder, mindske de administrative byrder forbundet med anvendelse af reglerne for momsfrigørelse, samt mindske omkostningseffekten af skjult moms for udbydere af forsikrings- og finansielle tjenesteydelser.

Baggrund og indhold

Forsikrings- og finansielle tjenesteydelser er som hovedregel aktuelt fritaget for moms, men utidssvarende definitioner af afgiftsfritagne forsikrings- og finansielle tjenesteydelser har ifølge Kommissionen ført til forskellig fortolkning og anvendelse af disse fritagelser i medlemslandene. De lovgivningsmæssige rammer og skiftende administrative praksis medvirker desuden til retslig usikkerhed for markedsdeltagerne og de nationale skattemyndigheder, hvilket har resulteret i et voksende antal retssager om fortolkningen af anvendelsen af fritagelserne og forøget de administrative byrder forbundet hermed.

Tendensen i den finansielle sektor til i højere grad at anvende f.eks. ”outsourcing” af aktiviteter, at flere virksomheder ”pooler” aktiviteter i puljer og indgåelse af underleveranceaftaler indebærer ifølge Kommissionen, at momsfrigørelsen er uhensigtsmæssig, idet de pågældende aktiviteter udføres som tjenesteydelser, der leveres af selvstændige tredjeparter til udbydere af forsikrings- og finansielle tjenesteydelser. Derved falder de pågældende tjenesteydelser ikke længere ind under afgiftsfritagelsen og pålægges derfor moms, som ofte ikke er fradragsberettiget for kunden. Den ikke-fradragsberettigede moms bliver således en del af omkostningerne.

Kommissionens forslag indeholder følgende væsentlige ændringer:

- 1) *Opdatering og præcisering af reglerne for momsfrigørelse*
- 2) *Retten til for en finansiell virksomhed at vælge at betale moms*
- 3) *Omkostningsdeling*

Ad 1) Opdatering og præcisering af reglerne for momsfrigørelse

Præciseringen af reglerne for momsfrigørelse af forsikrings- og finansielle tjenesteydelser er ifølge Kommissionen nødvendig som følge af produktudviklingen i branchen og har til formål at sikre en mere ensartet anvendelse af momsfrigørelsen og dermed forbedre retssikkerheden og mindske den administrative byrde for markedsdeltagerne.

Præciseringen består af følgende elementer:

- Indførelse af objektive økonomiske kriterier vedrørende betingelserne for anvendelse af momsfrigtagelsen. Dette har til formål at afkoble dem fra en fortolkning baseret på nationale privatretlige begreber, der er en af hovedårsagerne til den forskelligartede fortolkning og anvendelse medlemslandene imellem.
- Indførelse af et princip om, at fritagelsen dækker alle bestanddele af en forsikrings- eller finansiel tjenesteydelse, forudsat at denne bestanddel danner et særskilt hele og bærer de specifikke og væsentlige kendetegn ved den tjenesteydelse, der er momsfrigtaget (dvs. en definition af, hvornår der er tale om en samlet ydelse, der samlet set kan anses for at være eksempelvis en momsfri finansiel ydelse, og hvornår der er tale om en ydelse bestående af flere ydelser, f.eks. en selvstændig momsfri finansiel hovedydelse og en række momspligtige biydelser).
- Indførelse af en fælles harmoniseret definition på mægling/formidling i forbindelse med forsikrings- og finansielle tjenesteydelser.
- Forbedring af sammenhængen med reglerne vedrørende det indre marked (f.eks. når det gælder investeringsfonde).

Ad 2) Retten til at vælge at betale moms

Ifølge forslaget vil det være markedsdeltagerne, der bestemmer, om de ønsker at være fuldt afgiftspligtige. Udnytter de denne rettighed, kan de som alle andre markedsdeltagere fratække den indgående moms på deres køb. På denne måde indføres der ifølge Kommissionen ensartede spilleregler for den finansielle sektor, eftersom kun meget få medlemslande har indrømmet virksomhederne denne mulighed og på meget forskellige betingelser.

Samtidig vil medlemslandene ifølge Kommissionen få mulighed for selv at fastlægge reglerne for udøvelsen af denne ret, således at den kan tilpasses til de nationale skattekontrolstrukturer. Hvis der opstår behov for at vedtage gennemførelsesbestemmelser på fællesskabsplan, vil det også være muligt.

Ad 3) Omkostningsdeling

Med den foreslåede omkostningsfordelingsmodel vil især mindre markedsdeltagere, f.eks. mindre pengeinstitutter i flere EU-lande, kunne samle deres investeringer i en gruppe, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt, f.eks. for at opnå bedre markedsvilkår. Gruppen, som er en selvstændig enhed med personale og hvori de pågældende pengeinstitutter er medlemmer, kan opnå stordriftsfordele på den måde, at indkøb af f.eks. IT centraliseres i gruppen. Gruppen står således for indkøb og videresalg til gruppens medlemmer uden avance, dvs. medlemmerne alene betaler den ”nøgne” kostpris. Forslaget indebærer, at gruppen er fritaget for at opkræve moms af videresalget til medlemmerne.

Hjemmelsgrundlag

Traktatens artikel 93 (kræver høring af Europa-Parlamentet og enstemmighed).

Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslagene falder ind under Fællesskabets enekompetence. Nærhedsprincippet finder derfor ikke anvendelse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har 15. september 2008 afgivet betænkning. Efter en foreløbig undersøgelse af forslaget mener ordføreren, at:

1. forslagets anvendelsesområde er positivt, navnlig fordi det skaber større retssikkerhed. De nye definitioner, der er foreslået af Kommissionen, er brugbare og længe ventede, hvis der skal holdes trit med de økonomiske realiteter.
2. det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem definitionerne og handlingsplanen for finansielle tjenester. På grund af behovet for en streng fortolkning af momsfritagelserne bør de nye definitioner dog, hvor det er hensigtsmæssigt, være mere begrænsede end dem, der findes i reglerne for det Indre Marked.
3. der er behov for at foretage en grundig og omhyggelig undersøgelse af den virkning, som den omfattende ret til at vælge at betale afgift af finansielle tjenester og forsikringer vil have på de endelige forbrugspriser, navnlig med vægt på den begrænsede erfaring, der er med anvendelsen af denne ret, og manglen på pålidelige tal, der tillader en præcis vurdering af virkningen. Lempelsen af procedurerne for virksomheder bør ikke ske på bekostning af øgede forbrugerpriser. Denne bekymring er så meget mere berettiget, da forsikringssektoren skal medtages under afgiftsfritagelses-ordningens anvendelsesområde, navnlig i de lande, hvor der opkræves forsikringspræmier.

For mange afgørende detaljer overlades til medlemsstaterne, hvad angår retens anvendelsesområde, f.eks. om de kun gælder for visse afgiftsbaserede tjenester. Det overordnede resultat vil derfor afhænge af de præcise detaljer i gennemførelses-foranstaltningerne. Som nævnt ovenfor bekræfter forslaget, selv om det tilkendegiver, at Kommissionen skal vedtage gennemførelsesforanstaltninger, ikke desto mindre, at medlemsstaterne træffer afgørelse om disse regler i mangel af foranstaltninger fra Kommissionen. Forslaget bør indeholde beskyttelsesklausuler for at undgå en markedsopsplitning som følge af medlemsstaternes uenighed om, hvordan retten til at vælge fritagelsen skal gennemføres.

4. som Kommissionens konsekvensvurdering viser, er en bivirkning ved grænseoverskridende konsolidering, at afgiftsindtægten, der genereres af indgående moms, primært vil tilflyde medlemsstaterne, hvor tjenesten skabes af tjenesteudbyderen i modsætning til medlemsstaterne, hvor forbrugeren (erhvervs-mæssig eller privat) af tjenesten er etableret. Er der nogen beskyttelsesklausuler, der også kunne hindre manglende balance i omfordelingen af genereringen af afgiftsindtægter? På grund af manglen på pålidelige oplysninger om virkningen af de foreslåede foranstaltninger kunne en forpligtelse til at vurdere, hvor effektive foranstaltningerne har været, sammen med en forpligtelse til at fore-

tage indberetning til Rådet og Europa-Parlamentet, indsættes i lovgivningsteksten.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Opdatering og præcisering af reglerne for momsfrigørelse

Momslovens bestemmelser for fritagelser for dels forsikrings- og genforsikringsvirksomhed og dels finansielle aktiviteter vil skulle ændres. Muligvis skal anvendelsesområdet for lønsumsafgiftsloven konsekvensændres.

Retten til at vælge at betale afgift

Momslovens regler for frivillig registrering vil skulle udvides til også at omfatte forsikrings- og finansielle tjenesteydelser.

Omkostningsdeling

Momslovens regler for fællesregistrering vil skulle udvides til også at gælde fællesregistrering med et selskab m.v. i et andet medlemsland.

Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Opdatering og præcisering af reglerne for momsfrigørelse samt omkostningsdeling

Opdatering og præcisering af reglerne vurderes ikke at have nævneværdige samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Retten til at vælge at betale afgift - B2B transaktioner

Såfremt Kommissionens forslag vedtages, skønnes provenutabet for den danske stat på nuværende tidspunkt med meget stor usikkerhed at være omkring 3,5 mia. kr. Heraf skønnes ca. 2,5 mia. kr. at komme fra fradrag for købsmoms, mens 1 mia. kr. skønnes at vedrøre reduceret lønsumsafgiftsgrundlag.

Finansielle ydelser er i dag fritaget for moms, hvorfor virksomhederne ikke har mulighed for fradrag for moms på indkøb. Desuden har Danmark en lønsumsafgift, der betales af momsfrigørelse virksomheder. Hvis virksomhederne kan vælge at gøre finansielle ydelser momspligtige, kan de undgå disse betalinger, når de handler med momspligtige kunder. Lønsumsafgiften forsvinder, fordi ydelserne bliver momspligtige, og købsmomsen forsvinder, fordi den finansielle virksomhed og dens momspligtige kunder får fuld fradragsret for momsen (lige som alle andre momspligtige virksomheder).

Provenuskønnene er baseret på en forudsætning om, at de finansielle virksomheder kan vælge at gøre alt salg af finansielle ydelser til momspligtige virksomheder momspligtigt – bort set fra renter.

Forslaget vil alt andet lige give et særligt stort provenutab i Danmark på grund af den danske lønsumsafgift.

Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Opdatering og præcisering af reglerne for momsfritagelse samt omkostningsdeling

Opdatering og præcisering af reglerne vurderes ikke at have nævneværdige administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Retten til at vælge at betale afgift

De administrative konsekvenser for erhvervslivet afhænger af, hvordan retten til at vælge at betale afgift udnyttes nationalt. Bort set fra den finansielle sektor er langt den største del af erhvervslivets indkøb af varer og ydelser i forvejen pålagt moms.

Den finansielle sektor vil opleve en omkostningsreduktion, idet den bl.a. vil kunne få fradrag for moms af varer og tjenester, som sektoren køber hos det øvrige erhvervsliv. Desuden betales der ikke lønsumsafgift af momspligtige ydelser.

Det øvrige (momspligtige) erhvervsliv skønnes at få en omkostningsreduktion, såfremt omkostningsreduktionen i den finansielle sektor resulterer i lavere salgspriser før moms. At de finansielle ydelser pålægges moms har ingen realøkonomisk betydning for det øvrige (momspligtige) erhvervsliv, da momsen kan trækkes fra.

Høring

Forslagene blev sendt i høring hos relevante erhvervsorganisationer og myndigheder med frist den 11. februar 2008. Den 22. maj 2008 blev oversendt et supplerende samlenotat til Folketingets Europaudvalg med høringssvar.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 30. maj 2008 forud for ECOFIN den 3. juni 2008. Grundnotat om sagen blev oversendt til udvalget den 20. februar 2008.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen støtter en opdatering og præcisering af momsfritagelsen for forsikrings- og finansielle tjenesteydelser. Dette vil øge retssikkerheden og dermed skabe større klarhed på området.

Regeringen kan ikke støtte, at sektoren får mulighed for at vælge at betale moms, bl.a. pga. et ventet større provenutab jf. afsnittet herom. Forslaget ses desuden ikke at øge harmoniseringen, hvis der kan indføres forskellige frivillige registreringsregler i alle medlemslande.

Vedrørende omkostningsdeling findes der allerede i dag en bestemmelse herom i momssystemdirektivet, hvorefter man kan danne sådanne grupper og lave momsfri leverancer til gruppens medlemmer. I forslaget udbygges den gældende ordning, så den også kan anvendes på tjenester, der leveres over grænserne inden for

EU. Det er på nuværende tidspunkt usikkert, hvordan ordningen skal fungere i praksis. Danmark stiller sig positivt afventende overfor forslaget og afventer en afklaring af de mere tekniske spørgsmål.

Andre landes holdninger

Et stort flertal af medlemslandene støtter præcisering af reglerne for momsfrigørelse. Der er dog ikke støtte til retten til at vælge at betale afgift, og omkostningsdelingselementet afvises af flere medlemslande med henvisning til, at det som en grænseoverskridende ordning vil lede til svig og misbrug.

Dagsordenspunkt 3c: **Rentebeskatningsdirektivet**

Resumé

Kommissionen ventes at aflægge rapport om de første tre års erfaringer med rentebeskatningsdirektivet. Rapporten lægger op til en række mindre justeringer i direktivet og det er muligt, at Kommissionens forslag til ændringsdirektiv også vil blive drøftet.

KOM (2008)552

Baggrund

Rentebeskatningsdirektivet (2003/48/EF) skal sikre beskatningen af opsparingsindkomst, som betales fra et EU-land til en person i et andet EU-land. Det skal ske ved, at oplysning om betalingen indberettes til betalerens skattemyndigheder, som videre sender oplysningerne til rentemodtagers skattemyndigheder. Tre medlemsstater (Belgien, Luxembourg og Østrig) har valgt i en overgangsperiode at opkræve kildeskat af renteindtægter til rentemodtagere i andre EU-lande i stedet for at videregive oplysninger om betalingen.

Ifølge rentebeskatningsdirektivets revisionsbestemmelse, artikel 18, skal Kommissionen aflægge rapport hvert tredje år til Rådet om, hvordan direktivet virker. Det er den første af disse treårs-rapporter, som er på dagsordenen, men det er muligt, at Kommissionens forslag til ændringsdirektiv også vil blive drøftet.

Indhold

Kommissionen vurderer i rapporten, at rentebeskatningsdirektivet generelt har fungeret efter hensigten, men at der med fordel kan gennemføres ændringer, herunder f.eks. at udvide definitionen af rentebetalinger, at reducere muligheden for at omgå direktivet samt undgå forskelsbehandling.

Kommissionen vurderer, at definitionen af rentebetalinger bør udvides, således at direktivet også omfatter udbetalinger fra visse innovative finansielle produkter, der med hensyn til risikoniveau, fleksibilitet og på forhånd fastsatte investeringsafkast kan sidestilles med fordringer, samt visse forsikringsprodukter, hvor risikoelementet er ganske underordnet i forhold til et opsparingselement, der er forbundet med indtægter fra fordringer (der er omfattet af direktivet).

Kommissionen vurderer desuden, at direktivet i et vist omfang bør finde anvendelse på betalinger til visse juridiske personer (dvs. virksomheder) og retlige arrangementer beliggende i visse områder uden for EU, hvor regulær beskatning af indtægter fra opsparing oppebåret af disse juridiske personer eller retlige arrangementer ikke er sikret. I dag gælder direktivet kun for fysiske personer.

Kommissionen vurderer endvidere, at direktivet medfører en utilsigtet og u hensigtsmæssig forskelsbehandling af institutter til kollektiv investering, samt at alle institutter til kollektiv investering fremover bør være omfattet af direktivet.

En række af de justeringer, som Kommissionens rapport peger på, er indarbejdet i et ændringsforslag til direktivet.

ECOFIN ventes at tage Kommissionens rapport til efterretning og opfordre til, at der arbejdes videre med Kommissionens konkrete forslag til ændringer i direktivet.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig endnu.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen ventes at få ingen eller kun marginal betydning for gældende dansk ret. Der mangler dog at blive foretaget en nærmere vurdering af Kommissionens forslag.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbare statsfinansielle konsekvenser, men effektiviseringer af direktivet vil have positive statsfinansielle konsekvenser gennem øget provenu fra skat af renter mv. i udlandet

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbare samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens fremskridtsrapport har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2008 forud for ECOFIN den 14. maj 2008, mens Kommissionens ændringsforslag ikke tidligere har været forelagt.

Holdning

Dansk holdning

Danmark tager Kommissionens rapport til efterretning og er åben over for sigtet med justeringerne i direktivet. Der mangler dog at blive foretaget en nærmere vurdering af Kommissionens forslag.

Andre landes holdninger

En række lande vil muligvis tage forbehold for, om Kommissionens bebudede ændringer er tilstrækkeligt funderet i rapporten.

Dagsordenspunkt 3d: **Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning**

Resumé

Adfærdskodeksgruppen for erhvervsbeskatning aflægger rapport om arbejdet i andet halvår 2008. Gruppen har undersøgt, om EU-landene overholder aftalen i adfærdskodeksen om at afvikle allerede sortlistede ordninger og ikke at indføre nye ordninger, der kan skade andre lande. Gruppen har desuden drøftet dens fremtidige arbejde. ECOFIN ventes at tage rapporten til efterretning.

Baggrund

Som del af EU's skattepakke indgik EU-landene i december 1997 en politisk aftale om, at et land ikke må have skadelige særordninger med nedsat beskatning på selskabsområdet med henblik på at tiltrække udenlandske investeringer. De nye EU-lande har tilsluttet sig denne aftale.

Adfærdskodeksen har kriterier for, hvornår en skatteordning anses som skadelig. Hovedprincippet er, at en ordning er skadelig, hvis den:

- medfører et betydeligt lavere effektivt beskatningsniveau (f.eks. nulbeskatning i forhold til de skatteregler, der normalt gælder i det pågældende land), og
- er isoleret fra landets egen økonomi (f.eks. hvis ordningen kun medfører fordele for udenlandsk ejede virksomheder eller for transaktioner med udenlandske virksomheder).

EU-landene må ikke indføre nye ordninger i strid med kodeksen ("standstill"), og de skal ophæve eller ændre deres gældende skadelige ordninger, så de skadelige elementer fjernes ("rollback"). ECOFIN etablerede i 1998 en særlig adfærdskodeksgruppe til at overvåge, at kodeksen overholdes. Gruppen træffer afgørelse ved "bred enighed".

Gruppen rapporterer løbende til Rådet, hvilket ventes igen at ske den 2. december 2008.

Indhold

Adfærdskodeksgruppen aflægger rapport til ECOFIN om det fortsatte arbejde i andet halvår 2008 med at overvåge overholdelse af pligten til "standstill".

Standstill

I marts 2008 skulle medlemslandene oplyse, om de i perioden 1. februar 2007 – 31. januar 2008 havde indført nye skatteordninger, som kan være i strid med standstill forpligtelsen. Alle medlemslande - bortset fra Slovakiet - oplyste, at de ikke havde indført sådanne ordninger. Slovakiet notificerede en ordning om skattemæssig investeringsstøtte ("Investment Aid Tax Credit").

En række medlemslande notificerede desuden nogle ordninger, som adfærdskodeksgruppen har vurderet:

1. Belgien: *Ny forhåndsbesked om hybrid finansiering,*
2. Belgien: *Ny lovgivning om nedsat beskatning af indkomst fra patenter,*
3. Luxembourg: *Ny lovgivning om nedsat beskatning af indkomst fra patenter,*
4. Portugal: *Ændring af lovgivningen om fri zoner på Madeira,*
5. Slovakiet: *Ny lovgivning om skattemæssig investeringsstøtte,*
6. Spanien: *Ny lovgivning om nedsat beskatning af indkomst fra patenter,*
7. UK: *Ny skattelovgivning på Guernsey, Isle of Man og Jersey.*

Ad 2, 3 og 6) Gruppen besluttede, at der ikke er behov for at undersøge *patent-skatte-ordningerne*, idet ordningerne ikke er afgrænset i forhold til national økonomi på nogen måde.

Ad 4) Gruppen besluttede, at der ikke er behov for at undersøge de portugisiske ændringer af lovgivningen om *fri zoner på Madeira*, idet ændringerne er i overensstemmelse med ECOFIN's afgørelse fra 3. juni 2003.

Der er dog et tysk forbehold for de nævnte beslutninger, som derfor ikke er endelige.

Ad 1, 5 og 7) Gruppen har i efteråret 2008 fortsat drøftelsen af den belgiske ordning med *hybrid finansiering*, den slovakiske ordning om *skattemæssig investeringsstøtte* og ordningerne på Guernsey, Isle of Man og Jersey på baggrund af yderligere oplysninger.

Gruppens fremtidige arbejde

Gruppen har fortsat drøftelsen af det fremtidige arbejde.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke betydning for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbare statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, men begrænsning af skadelig skattekonkurrence som følge af afvikling af ordninger vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om adfærdskodeksgruppens rapport vedrørende 1. halvår 2008 blev forelagt for Europaudvalget den 30. maj 2008 forud for ECOFIN den 3. juni 2008.

Holdning*Dansk holdning*

Danmark er enig i rapporten og kan støtte, at ECOFIN tager rapporten til efterretning.

Vedrørende kriteriet for, om en ordning kun medfører fordele for udenlandsk-ejede virksomheder eller for transaktioner med udenlandske virksomheder, støtter Danmark, at oplysninger om størrelse og åbenhed kan indgå i vurderingen på samme måde som andre elementer - idet et lille land vil have en tendens til mange udenlandsk ejede virksomheder ift. et stort land - dog under forudsætning af, at det ikke medfører forskelsbehandling. To ens eller tilsvarende ordninger i to lande må således ikke bedømmes forskelligt på grundlag af landenes størrelse.

Andre landes holdninger

Andre lande og Kommissionen ventes at støtte, at ECOFIN tager rapporten til efterretning.

Dagsordenspunkt 3e: Koordination af systemer for direkte beskatning - exitbeskatning

Resumé

Der ventes en drøftelse af retningslinjer for exitbeskatning og muligvis vedtagelse af rådskonklusioner.

KOM(2006) 825

Baggrund og indhold

Kommissionen offentliggjorde den 19. december 2006 en meddelelse om samordning af medlemslandenes systemer for direkte beskatning i det Indre Marked, jf. KOM(2006)823. Inden for rammerne af denne meddelelse offentliggjorde Kommissionen samme dato en meddelelse om exitbeskatning og behovet for samordning af medlemsstaternes skattepolitik, jf. KOM(2006)825.

Meddelelsen KOM(2006)823 har karakter af et rammedokument. Baggrunden for meddelelsen er, at Kommissionen finder, at der løbende er behov for at forbedre det Indre Markeds funktion, herunder et ønske om at samordne og effektivisere de ikke-harmoniserede nationale skattesystemer med henblik på at undgå, at personer og selskaber hindres i at udøve deres ret til fri etablering.

Meddelelsen KOM(2006)825 er udsendt på baggrund af blandt andet EF-domstolens afgørelse i *Lasteyrie*-sagen. I afgørelsen fastslog EF-domstolen, at de franske regler om exitbeskatning af fysiske personer var i strid med EF-traktatens bestemmelser om fri etableringsret, fordi Frankrig beskattede urealiserede fortjenester på aktier ifm. flytning til et andet land. Selvom dommen vedrører beskatningen af en fysisk person, har den efter Kommissionens opfattelse direkte konsekvenser også for medlemsstaternes regler om exitbeskatning af selskaber.

I meddelelsen anfører Kommissionen, at det sandsynligvis vil være i strid med EF-traktatens bestemmelser om etableringsfrihed, hvis et medlemsland foretager en umiddelbar beskatning af urealiserede gevinster i forbindelse med, at et selskab overfører aktiver til et fast driftssted i en anden medlemsstat eller flytter sit skattemæssige hjemsted til en anden medlemsstat. Et medlemsland vil i sådanne tilfælde efter Kommissionens opfattelse alene kunne beregne det indkomstbeløb, som den ønsker at bevare sin beskatningsret til, forudsat at det ikke fører til en umiddelbar beskatning. Medlemslandet må herefter give en ubetinget henstand med skattebetalingen til det tidspunkt, hvor de pågældende aktiver eventuelt senere bliver afstået.

Meddelelsen om exitbeskatning er blevet drøftet på tre møder i Rådets arbejdsgruppe vedrørende direkte beskatning i januar, februar og marts 2007.

På grundlag af disse drøftelser blev meddelelsen behandlet i ECOFIN den 27. marts 2007 (som et A-punkt), hvor Rådet tog meddelelsen til efterretning og samtidig opfordrede medlemslandene til fortsat at arbejde sammen med Kommissionen for at identificere områder, hvor der er behov for yderligere koordination.

Mulighederne for at opstille retningslinjer for udformningen af de enkelte medlemslandes exitskatteregler er siden blevet drøftet på møder i arbejdsgruppen vedrørende direkte beskatning.

Drøftelserne har udmøntet sig i et udkast til rådskonklusioner, der ventes behandlet i ECOFIN den 2. december 2008.

Udkastet til rådskonklusioner opstiller retningslinjer for medlemslandenes exit-skatteregler, herunder ved at definere begrebet ”overførsel af økonomiske aktiviteter” samt ved at fastslå de dertil knyttede rettigheder for fraflytnings- og tilflytningslandet vedrørende beskatningen af den overførte økonomiske aktivitets reserver og urealiserede gevinster. Det seneste udkast fjerner den hidtidige uklarhed om fraflytningslandets rettigheder.

Kommissionens åbningskrivelse

Kommissionen har parallelt den 23. september 2008 fremsendt en åbningskrivelse vedrørende de danske bestemmelser om exitbeskatning, hvori det anføres, at bestemmelserne muligvis kan være uforenelige med EF-traktatens artikel 43 om retten til fri etablering og de tilsvarende bestemmelser i EØS-aftalen.

Skatteministeriet har den 11. november 2008 besvaret Kommissionens åbningskrivelse. Folketingets Europaudvalg er orienteret ved notat af 14. november 2008 herom. I svaret til Kommissionen fastholdes, at de danske exitskatteregler er fuldt forenelige med fællesskabsretten. Der henvises i den forbindelse til, at formålet med exitskattereglerne er at sikre opretholdelsen af dansk beskatningskompetence og at forhindre en vilkårlig omfordeling af den danske skattebase til andre medlemsstater. Dette formål kan efter EF-domstolens afgørelser i *Marks & Spencer*-sagen, *N*-sagen og *Oy AA*-sagen lovligt opstilles. Det anføres dernæst i svarudkastet, at *Lasteyrie*-dommen ikke kan udstrækkes til at omfatte erhvervsforhold og overførsel af aktiver, der indgår i en erhvervmæssig virksomhed.

Det er således et væsentligt kendetegn for aktiver, der indgår i en erhvervmæssig virksomhed, at de er bestemt til at generere indtægter og typisk ikke vil være bestemt til salg med fortjeneste på et senere tidspunkt. Herved adskiller erhvervmæssigt anvendte aktiver sig grundlæggende fra for eksempel værdipapirer som omhandlet i *Lasteyrie*-dommen.

Endelig redegøres der nærmere for, at de danske exitskatteregler ikke går videre, end hvad der er nødvendigt af hensyn til formålet bag reglerne.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er ikke muligt at beregne direkte statsfinansielle konsekvenser grundet forslagens generelle karakter.

Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning*Dansk holdning*

Danmark kan støtte Kommissionens udkast til rådskonklusioner, eftersom de ikke længere sår tvivl om retten for et medlemsland til at fastsætte eller opretholde exitkatteregler for erhvervsdrivende fysiske personer og selskaber.

Andre landes holdninger

Et flertal af medlemslandene ventes at være enige om, at EF-domstolens afgørelse i *Lasteyrie*-sagen ikke som anført af Kommissionen kan udstrækkes til at omfatte erhvervsforhold og erhvervsdrivende personers og selskabers overførsel af aktiver til udlandet.

Dagsordenspunkt 4: Revisionsrettens årsberetning for 2007

Resumé

På ECOFIN den 2. december 2008 ventes Revisionsretten at præsentere årsberetningen for 2007, der blev offentliggjort den 10. november. ECOFIN forventes at tage Rettens præsentation af årsberetningen til efterretning. Herefter vil Rådet behandle årsberetningen med henblik på udarbejdelsen af decharge-henstillingen til Europa-Parlamentet, der forventes drøftet på møde i ECOFIN i februar 2009.

Revisionsretten har siden 1995 (for regnskabsår 1994) afgivet en revisionserklæring (DAS) til Parlamentet og Rådet om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners (betalingers) lovlighed og formelle rigtighed. Erklæringen udarbejdes på grundlag af en DAS-revisionsmetode, der tager hensyn til de særlige forhold vedrørende EU-budgettets forvaltning og kontrol.

Revisionserklæringen for 2007 indeholder følgende hovedbudskaber: En blank erklæring (uden forbehold) om regnskabernes rigtighed; en blank erklæring om betalningernes lovlighed og formelle rigtighed for indtægterne og ca. 46 % af EU-budgettets udgiftsområder, der vurderes at være uden væsentlig fejlforekomst (d.v.s. fejl i under 2 % af betalingerne); og en negativ erklæring (med forbehold) om betalningernes lovlighed og formelle rigtighed på ca. 54 % af EU-budgettets udgiftsområder (d.v.s. fejl i over 2 % af betalingerne). Derudover noterer Retten sig en række forbedringer i kontrolsystemerne især i Kommissionen og på samhørighedsområdet (strukturfonde m.v.). Med hensyn til de årlige aktivitetsrapporter og erklæringer fra Kommissionens generaldirektører viser Rettens revision, at kvaliteten atter er blevet forbedret. Rettens årsberetning indeholder en enkelt kritisk bemærkning om Danmark vedrørende forvaltningen af EU's traditionelle egne indtægter (told, landbrugstold og sukkerafgifter).

Revisionsretten anbefaler, at Rådet og Parlamentet træffer beslutning om niveauer for acceptable risici ved den finansielle kontrol med EU-budgettets gennemførelse, der tager hensyn til balancen mellem omkostningerne og udbyttet ved kontrolindsatsen. Endvidere anbefaler Retten, at kontrollerne og rapporteringen herom fortsat forbedres, ligesom komplekse forordninger og regler bør forenkles.

Selvom Retten atter peger på forbedringer i budgetgennemførelsen, er det efter dansk opfattelse fortsat utilfredsstillende, at Revisionsretten igen må afgive en revisionserklæring med væsentlige forbehold for gennemførelsen af EU's budget. Dette forhold skal - som også fremhævet af Revisionsretten - ses i sammenhæng med budgetgennemførelsens kompleksitet. Baseret på allerede opnåede og forventede yderligere fremskridt i den finansielle forvaltning og kontrol af budgettet er der dog fortsat grund til forsigtig optimisme, hvad angår muligheden for at opnå en revisionserklæring med gradvist færre forbehold.

Fra dansk side har man gennem årene spillet en meget aktiv rolle under Rådets behandling af Revisionsrettens årsberetning og herunder bl.a. bidraget med konkrete forslag til Rådets decharge-henstilling, der kan medvirke til at forbedre forvaltningen og kontrollen af EU's budget og informationen herom. Denne aktive linje vil blive fortsat under Rådets kommende behandling af Revisionsrettens årsberetning.

Baggrund

Decharge-proceduren

På ECOFIN den 2. december 2008 ventes Revisionsretten at præsentere årsberetningen for regnskabsåret 2007 med tilhørende revisionserklæring. Revisionsrettens årsberetning blev forelagt for Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg den 10. november 2008 - samme dag som beretningen blev offentliggjort.

ECOFIN forventes at tage Revisionsrettens præsentation af årsberetningen til efterretning. Herefter vil beretningen blive behandlet i Rådets Budgetudvalg og Coreper med henblik på udarbejdelse af henstilling fra Rådet til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet, jf. artikel 276 i EF-traktaten. Henstillingen forventes behandlet på møde i ECOFIN i februar 2009. Det bemærkes, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Det er Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet, jf. artikel 276, stk. 2 i EF-traktaten. Kommissionen skal efterfølgende træffe alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets henstilling om decharge, jf. artikel 276, stk. 3 i EF-traktaten.

Retten årsberetning og revisionserklæring

Revisionsrettens årsberetning, der omhandler samtlige indtægter og udgifter i Fællesskabet, offentliggøres efter hvert regnskabsårs afslutning. Fællesskabets øvrige institutioner har haft mulighed for at afgive bemærkninger til beretningen.

Som en vigtig del af beretningsarbejdet har Revisionsretten siden 1995 afgivet en revisionserklæring til Europa-Parlamentet og Rådet til brug for disse institutioners behandling af EF's regnskab og dermed Kommissionens gennemførelse af budgettet, jf. også EF-traktatens artikel 248, stk. 1. Revisionserklæringen omtales typisk som DAS'en, der er en forkortelse for "la déclaration d'assurance", som direkte oversat betyder forsikrings- eller sikkerhedserklæringen. Erklæringen hviler på Revisionsrettens kontrol af regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed.

Regnskabernes rigtighed

Formålet med det revisionsarbejde, Retten udfører for at kunne afgive en erklæring om regnskabernes rigtighed, er at få rimelig sikkerhed for, at alle Fællesskabets indtægter og udgifter og hele dets formue er registrerede, og at regnskaberne giver et retvisende billede af den finansielle stilling ved regnskabsårets udgang. I den forbindelse efterprøves bl.a. følgende aspekter ved regnskaberne: Fuldstændighed, faktisk forekomst (herunder tilstedeværelse og ejendomsret), målbarhed (herunder værdisættelse), regnskabsopstilling samt offentliggørelse.

De underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed

Formålet med det revisionsarbejde, Retten udfører for at kunne afgive en erklæring om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, er at tilvejebringe tilstrækkeligt mange direkte og indirekte revisionsbeviser som dokumentation for, at de transaktioner, der ligger til grund for regnskaberne, er i overensstemmelse med de gældende regler og kontrakter, og at beløbet for disse transaktioner er beregnet korrekt. I den forbindelse efterprøves bl.a., om de enkelte transaktioner er gennemført i overensstemmelse med den gældende lovgivning, og om der på det givne tidspunkt var bevillinger på budgettet til at dække transaktionen.

Retten revisionsmetode

Baseret på ændringer i revisionsforholdene og indhøstede erfaringer har Revisionsretten gennem årene tilpasset og udviklet den revisionsmetode, der ligger til grund for DAS-erklæringen. Kernen i den nuværende DAS-metode er en såkaldt ”sikkerhedsmodel”, som bygger på to hovedkilder til revisionsbevis ved kontrollen af lovligheden og den formelle rigtighed af de underliggende transaktioner (betalinger):

- En undersøgelse af, hvordan de overvågnings- og kontrolsystemer fungerer, som EU-institutionerne, medlemsstaterne og tredjelande anvender, når de skal opkræve og udbetale EU-midler (systemrevision).
- Undersøgelser baseret på repræsentative stikprøver af transaktioner vedrørende indtægter og udgifter, som kontrolleres helt ned til den endelige modtager (substansrevision).

For at opnå yderligere sikkerhed for lovligheden og den formelle rigtighed af de stedfundne betalinger kan Retten supplere hovedkilderne med to andre kilder:

- En analyse af de årlige aktivitetsrapporter og erklæringer fra Kommissionens generaldirektører.
- En undersøgelse af andre uafhængige revisorers arbejde, herunder særligt arbejde udført af de overordnede revisionsorganer i medlemsstaterne (i Danmark Rigsrevisionen).

Retten behandling og vurdering af fejl

Med DAS-revisionen ønsker Retten at undersøge arten og omfanget af de fejl EU-betalingerne måtte være behæftet med. Vurderingen af de ved repræsentative stikprøver konstaterede fejl indgår som et vigtigt element i fornævnte substansrevision.

En fejl er en afvigelse fra kravene i de gældende forordninger m.v., som revisor konstaterer. Nogle fejl er kvantificerbare og har dermed en direkte og målelig finansiel effekt på det beløb, der udbetales fra EU-budgettet (substansfejl). Det kan eksempelvis være anmeldelser af for store arealer eller for mange dyr, eller det kan

være støttemodtagere, der anmoder om EU-tilskud, som ikke er støtteberettigede. Andre fejl har ingen effekt på betalingerne, eller det er meget vanskeligt at kvantificere denne effekt (formelle fejl). Det kan eksempelvis være manglende overholdelse af (betalings)frister, en manglende bankgaranti eller mindre mangler ved den foreliggende dokumentation.

I erkendelse af, at heller ikke gennemførelsen af EU-budgettet kan være fuldstændig fejlfri, tolererer Retten en vis fejlprocent i betalingerne. Den acceptable fejlprocent - eller væsentlighedstærskel - er i DAS-revisionen fastsat til 2 % af betalingerne på et givet budgetområde. Overskrider de ved stikprøver konstaterede substansfejl denne tærskel, vurderes fejlniveauet typisk for højt til at være acceptabelt. Væsentlighedstærsklen er dermed bestemmende for, om der kan gives en blank påtegning af regnskabet eller om der skal tages et revisionsforbehold for betalingernes lovlighed og rigtighed.

Revisionsretten har i øvrigt gennem årene understreget, at konstaterede fejl ikke kan anvendes som indikator for omfanget af formodet eller konstateret svig (forsætlig handling eller undladelse) mod fællesskabsbudgettet, idet svig er en kriminel adfærd, der først kan kvalificeres som sådan efter en retlig procedure. Hvis Retten har en begrundet mistanke om svig, meddeles dette til EU's Kontor for Svigbekæmpelse (OLAF). I de sidste fire år har Retten i gennemsnit årligt indberettet 3,5 sager om formodet svig til OLAF.

I de tilfælde, hvor der foretages fejludbetalinger, er der primært tale om, at den økonomiske forvaltning og kontrollen hermed ikke fungerer effektivt nok. Konstaterede fejludbetalinger søges i øvrigt inddrevet ved brug af finansielle korrektioner eller sanktioner, således at de økonomiske tab for EU's kasse formindskes mest muligt.

Indhold

Revisionserklæringen

Revisionserklæringen for 2007 indeholder følgende hovedbudskaber:

- Retten afgiver en *blank erklæring* (ingen forbehold) om regnskabernes rigtighed, idet EU's regnskab i alt væsentligt giver et retvisende billede af EU's finansielle stilling og af resultaterne af deres transaktioner og pengestrømme. De forbehold, Retten sidste år fremsatte om regnskabet for 2006, er ikke nødvendige i forbindelse med 2007-regnskabet, da der er sket forbedringer.
- Retten afgiver ligeledes en *blank erklæring* (ingen forbehold) om betalingernes lovlighed og formelle rigtighed vedrørende EU's egne indtægter samt vedrørende forpligtelser og betalinger inden for følgende budgetgrupper: Administrationsudgifter og andre udgifter samt gruppen økonomiske og fi-

nansielle anliggender. Retten konkluderer, at transaktionerne på disse områder er uden væsentlig fejlforekomst (fejl i under 2 % af betalingerne). Endvidere viser Rettens revision, at fejlforekomsten for udgifterne under Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) ligeledes ligger under den acceptable fejlprocent. De nævnte udgiftsområder udgør ca. 46 % af de i 2007 afholdte betalinger.

- Retten afgiver en *negativ erklæring* (med forbehold) om betalingernes lovlighed og formelle rigtighed inden for følgende udgiftsgrupper: Landbrug og naturressourcer med undtagelse af betalingerne under Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL); samhørighed (strukturfonde m.v.); forskning, energi og transport; bistand til tredjelande, udvikling og udvidelse samt gruppen uddannelse og medborgerskab.

Omfanget af fejl i de underliggende transaktioner på disse områder - der udgør ca. 54 % af de i 2007 afholdte betalinger - ligger over Rettens væsentlighedstærskel på 2 %. I gruppen samhørighed (strukturfonde m.v.) vurderer Retten, at fejlforekomsten er mindst 11 % af udbetalingerne, mens fejlforekomsten på de øvrige områder vurderes at være mellem 2 % og 5 % af udgifterne.

- Retten understreger, at komplicerede eller uklare lovkrav - som f.eks. støtte-regler - har stor betydning for de underliggende transaktioners lovlighed og/eller formelle rigtighed på de områder af udgiftsbudgettet, der har fået en negativ revisionserklæring.
- Retten konstaterer, at der er gjort yderligere fremskridt med hensyn til Kommissionens overvågnings- og kontrolsystemer især vedrørende generaldirektørens årlige aktivitetsrapporter og erklæringer. Endvidere er der sket forbedringer i overvågnings- og kontrolsystemernes funktionsmåde på samhørighedsområdet (strukturfonde m.v.).

Revisionsrettens anbefalinger

Årsberetning for 2007 indeholder følgende hovedanbefalinger:

- Det vil være alt for dyrt at kontrollere alle endelige støttemodtagere og der vil derfor altid være en vis restrisiko for fejludbetalinger. Denne restrisiko bør fastsættes på et acceptabelt niveau, der tager hensyn til balancen mellem omkostningerne og udbyttet ved kontrolindsatsen. Spørgsmålet er så væsentligt, at der bør træffes beslutninger herom af budget- og dechargemyndigheden (Rådet og Parlamentet).
- Kommissionen bør fortsat arbejde på at forbedre sin overvågning og rapportering om budgetgennemførelsen, ligesom medlemsstaterne bør forbedre oplysningerne i de årlige oversigter over de foreliggende revisionsrapporter.

ter og erklæringer på de enkelte sektorområder. Der bør finde en passende opfølgning sted på Kommissionens handlingsplan for bedre intern kontrol med EU-budgettet og herunder særligt vedrørende inddrivelsen af udestående fordringer og oplysningerne herom.

- Der er behov for forenkling af komplekse regler og forordninger. Veludformede regler og bestemmelser, som er utvetydige og enkle at anvende, mindsker risikoen for fejl, gør de nødvendige kontroller mere strømlinede og reducerer dermed deres omkostninger. På områder såsom udvikling af landdistrikter og forskning har Retten også tidligere rådet de politiske myndigheder til at overveje at forenkle lovgivningen.

Omtalen af Danmark

Retten årsberetning for 2007 indeholder en enkelt kritisk bemærkning om Danmark vedrørende forvaltningen af EU's traditionelle egne indtægter (told, landbrugstold og sukkerafgifter). De traditionelle egne indtægter opkræves af medlemsstaterne, som opfører dem i deres nationale regnskabssystem (det såkaldte A-regnskab) og dernæst stiller dem til rådighed for Kommissionen. Retten fandt, at de økonomiske aktørers data-input til det elektroniske afregningssystem i mange tilfælde ikke afspejlede den faktiske import og at dataene derfor ikke var pålidelige. Det havde medført, at der netto var overført et for lavt beløb til Kommissionen. Derudover er Danmark omtalt enkelte steder i årsberetningens tabeller m.v.

Årsberetningen, der som nævnt blev offentliggjort den 10. november 2008, vil blive analyseret nærmere med henblik på en yderligere kortlægning af Revisionsrettens bemærkninger om budgetgennemførelsen og herunder bemærkningerne om Danmark.

Hjemmelsgrundlag

Det er Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet, jf. artikel 276, stk. 2 i EF-traktaten. Kommissionen skal efterfølgende træffe alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets henstilling om decharge, jf. artikel 276, stk. 3 i EF-traktaten.

Nærhedsprincippet

Dechargeproceduren vedrørende Kommissionens gennemførelse af budgettet foretages på fællesskabsniveau, og regeringen skønner derfor, at sagen er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig, idet bl.a. Rådets decharge-henstilling som indledningsvist nævnt indgår som en del af Parlamentets beslutningsgrundlag.

Parlamentet forventes at træffe sin decharge-beslutning ultimo april 2009.

Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rådets behandling af Revisionsrettens årsberetning har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen finder det tilfredsstillende, at Revisionsretten gennem alle årene - siden revisionserklæringens indførelse med virkning fra regnskabsåret 1994 - med visse forbehold har anset EU's regnskaber for at give et retvisende billede af Fællesskabernes indtægter og udgifter samt finansielle stilling. Denne del af revisionserklæringen har med andre ord som helhed betragtet været positiv gennem alle årene og er for regnskabsåret 2007 blank (helt uden forbehold).

Selvom Retten atter peger på forbedringer i budgetgennemførelsen, finder regeringen det dog fortsat tilfredsstillende, at Revisionsretten igen har måttet afgive en revisionserklæring med *væsentlige forbehold for budgetgennemførelsen*. Det drejer sig hovedsageligt om de dele af udgiftsbudgettet, hvor forvaltningen er delt mellem Kommissionen og medlemsstaterne: Gruppen landbrug og naturressourcer (der samlet set har en for høj fejlforekomst) samt gruppen samhørighed (strukturfonde m.v.). Når det gennem årene har vist sig så vanskeligt at gennemføre EU-budgettet på en fuldt tilfredsstillende måde i praksis, hænger dette efter regeringens opfattelse sammen med, at forvaltningen og kontrollen af EU's budget er en særdeles kompliceret opgave. Dette forhold har Revisionsretten understreget ved mange tidligere lejligheder og med særlig vægt i årsberetningen for 2007.

Der er dog ikke tale om nogen fastlåst og dermed statisk situation, idet Revisionsretten - trods de gennem årene gentagne forbehold i dele af revisionserklæringen - anerkender de *fremskridt i den finansielle forvaltning og interne kontrol af EU's budget*, der har fundet sted i de seneste år og som også fremgår af Rettens årsberetning for 2007. Der er derfor fortsat grund til forsigtig optimisme, hvad angår muligheden for gradvist at opnå en revisionserklæring med samlet set færre forbehold og dermed en mere "positiv DAS".

Fra dansk side har man gennem årene spillet en meget aktiv rolle under Rådets behandling af Revisionsrettens årsberetning og herunder bidraget med konkrete forslag til Rådets decharge-henstilling, der kan medvirke til at forbedre forvaltningen og kontrollen af EU's budget og informationen herom. Derudover har vi fra dansk side konsekvent arbejdet for at styrke Rådets - og dermed medlemsstaternes - engagement og ansvarsfølelse i spørgsmål vedrørende den finansielle styring og kontrol af budgettet, ligesom vi aktivt har støttet de forslag vedrørende finansiell

forvaltning og kontrol, Kommissionen har fremlagt og som efter vores opfattelse har kunnet medvirke til at løfte budgetgennemførelsens kvalitet. Denne aktive linje vil blive fortsat under Rådets kommende behandling af Revisionsrettens årsberetning for 2007 og den dertil knyttede decharge-henstilling.

Vedrørende andre landes holdninger

Da Revisionsrettens årsberetning endnu ikke har været drøftet, kendes andre landes holdninger endnu ikke.

Dagsordenspunkt 5: Makrofinansiel assistance til Georgien

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ny makrofinansiel assistance til Georgien på 46 mio. euro som gavebistand i 2009. Forslaget ventes behandlet på et kommende rådsmøde.

Baggrund

ECOFIN har tidligere stillet makrofinansiel assistance til rådighed til Georgien i 1997, 2000 og 2006 beløbende sig til i alt 110 mio. euro i lån og 65 mio. euro i gavebistand.

I perioden 1998-2001 modtog Georgien lån på 110 mio. euro og 25 mio. euro i gavebistand. EU's støtte var betinget af, at Georgien implementerede IMF's PRGF¹⁰-program. Da implementeringen ikke fandt sted som planlagt, stoppede IMF og EU bistanden tidligere end forventet og derfor blev udbetalingen af den resterende del af gavebistanden ikke udbetalt.

Siden ”Rosen-revolutionen” i november 2003 har den georgiske præsident og regering arbejdet for et omfattende reformprogram, herunder med henblik på at øge væksten, forbedre rammebetingelserne for erhvervslivet og reducere fattigdommen. Danmark har blandt andet bidraget med støtte til god regeringsførelse. Georgien er omfattet af EU's naboskabspolitik, og spiller generelt en rolle som drivkraft i reformprocessen i Kaukasusregionen. IMF vedtog i juni 2004 et nyt PRGF-program, som yder finansiel støtte til Georgien i perioden 2004-2006. EU besluttede i oktober 2004 at udbetale yderligere 6,5 mio. euro i makrofinansiel assistance som gavebistand.

Georgien opnåede ikke det fulde udbytte af det tidligere program for makrofinansiel assistance, men fik kun udbetalt 31,5 mio. euro af gavebistanden. Den 24. januar 2006 besluttede ECOFIN at tildele Georgien de resterende 33,5 mio. euro i gavebistand under et nyt program for 2005-2006 for at støtte den nye regerings økonomiske reformprogram samt hjælpe Georgien med at reducere landets eksterne gæld. Heraf udbetaltes 22 mio. euro i to rater i 2006.

Efter den væbnede konflikt med Rusland i september 2008 står Georgien over for væsentlige udfordringer med hensyn til genopbygning af den økonomiske stabilitet. Konflikten har medført betydelig forværring af tilliden hos investorer og forbrugere, og sammenfaldet med den finansielle krise betød, at den finansielle sektor i Georgien ramtes særligt hårdt. Kapitalindstrømning fra udlandet standsede brat, og den høje vækst på i gennemsnit 10 pct. over de sidste 5 år ventes reduceret til 3,5 pct. i 2008. Der ventes en betydelig stigning i arbejdsløsheden og et underskud på de offentlige finanser i 2008 på 6 pct. af BNP, hvilket hovedsagligt skyldes en væsentlig stigning i forsvarsudgifter og et fald i økonomisk aktivitet.

¹⁰ Poverty Reduction and Growth Facility

På det ekstraordinære DER den 1. september 2008 besluttede EU's stats- og regeringschefer at intensivere EU's samarbejde med Georgien. Ved en donorkonference den 22. oktober 2008 gav Kommissionen tilsagn om støtte til Georgien på samlet 500 mio. euro fra Fællesskabets budget, som hovedsagligt kanaliseres via instrumenter under EU's naboskabsprogram (ENPI), som et bidrag til den økonomiske genopbygning efter Georgiens væbnede konflikt med Rusland.

Indhold

Kommissionen har fremsat forslag om at yde ny makrofinansiell assistance til Georgien på i alt 46 mio. euro som gavebistand i 2009 som en del af EU's samlede støtte til Georgien på i alt 500 mio. euro. Endvidere foreslår Kommissionen, at det udestående beløb på 11,5 mio. euro på det tidligere makrofinansiell assistance program fra 2006 udbetales i 2008 under forudsætning af, at programmets betingelser vedr. strukturelle reformer er opfyldte.

Principperne for at yde makrofinansiell assistance er indeholdt i de såkaldte Genval-kriterier, der bl.a. angiver, at der skal være tale om en exceptionel støtte i forbindelse med betalingsbalancekriser. På baggrund af Kommissionens forslag vurderes Genval kriterierne at være opfyldte.

Georgiens betalingsbalance viser et eksternt finansieringsbehov på i alt 1,4 mia. USD i perioden 2008-2010. I september 2008 indgik IMF en aftale med Georgien om et stand-by arrangement på 750 mio. USD. IMF's program omfatter en række strukturelle benchmarks, som bl.a. stiller krav til forbedret samarbejde mellem Georgiens finanstillsynsmyndigheder og centralbanken samt til centralbankens indførsel af et likviditetsstyringsinstrument. Herudover indeholder IMF-programmet en plan for finanspolitisk konsolidering fra 2009. Første evaluering af arrangementet er programsat til december 2008, og Georgiens fremtidige muligheder for at trække på arrangementet er betingede af tilfredsstillende implementering af IMF-programmet.

Ifølge IMF's opgørelser, er Georgiens eksterne finansieringsbehov i 2008 dækket af assistance fra IMF, Verdensbanken og andre donorer. I 2009-2010 er der et eksternt finansieringsbehov på 450 mio. USD, efter der er taget højde for IMF's stand-by arrangement. Det foreslåede makrofinansiell assistance program opfylder 13 pct. af behovet, hvilket er i overensstemmelse med Genval-kriterierne.

Kommissionen foreslår, at den makrofinansielle assistance på 46 mio. euro udbetales i to rater i 2009. Udbetalingen af gavebistanden betinges af, at

- IMF løbende godkender evalueringer af Georgiens implementering af IMF-programmet, samt at Georgien herefter beslutter at trække på IMF's stand-by arrangement,
- Georgien opfylder en række kriterier vedr. strukturelle reformer fastlagt i et 'Memorandum of Understanding', som forhandles med Kommissionen efter vedtagelse af rådsbeslutningen.

Forslaget ventes færdigbehandlet i december og ventes efterfølgende vedtaget i forbindelse med et rådsmøde.

Hjemmelsgrundlag

Sagen har hjemmel i Traktatens artikel 308.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig endnu.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i høring

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Sagen om tildeling af makrofinansiel bistand til Georgien under det tidligere program blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 17. februar 1997 til forhandlingsoplæg og den 10. marts 2000 til fornyelse af forhandlingsoplægget. Sagen vedrørende makrofinansiel assistance til Georgien i perioden 2005-2006 blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. december 2005 til orientering.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter Georgiens reformbestrebelse og kan støtte en tildeling af ny makrofinansiel assistance til Georgien.

Andre landes holdninger

Der forventes generelt at være enighed om forslaget om makrofinansiel assistance til Georgien.